KNJIŽNICA EDVARDA KARDELJA V CELJU

TRETJI TABOR LJUDSKE FRONTE NA MRZLICI

V spomin na množična zborovanja, shode in zlete Revirčanov in Savinjčanov na Mrzlici med obema vojnama vabita Medobčinska sveta SZDL celjske in zasavske regije na tretji Tabor ljudske fronte, ki bo v **nedeljo, 2. septembra, ob 10. uri na MRZLICI.** Tokrat bo slavnostni govornik sekretar republiške konference SZDL Geza Bačič. Organizatorji bodo poskrbeli za organiziran prevoz z avtobusi in sicer iz Žalca preko Šempetra, Prebolda ter iz Polzele preko Braslovč in Šentruperta do podmeje z odhodom ob 8. uri z avtobusne postaje, pričakujejo pa, da se bo največ udeležencev podalo na Mrzlico peš. V kulturnem programu bodo sodelovale kulturne skupine iz Zasavja. Pričakujejo, da se bo srečanja udeležilo več tisoč obiskovalcev — od najmlajših do najstarejših, organizatorji pa bodo poskrbeli za prijetno počutje na tej lepi in iz zgodovine zanimivi planinski točki.

Celje - skladišče
D-Per
III 5/1984
1119841018.8
COBISS ©

SAVINJSKI OBČAN

Leto VII
Številka 8
Avgust 1984

»SAVINJSKI OBČAN« izdaja Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Žalec

Uredniški odbor: Venčeslav Satler (glavni urednik), Janez Kroflič (odgovorni urednik), člani: Marjan Golob, Jože Golič, Franc Izlakar, Vera Kalčič, Jernej Koštomaj, Cveta Mikuž, Kristjan Markovič, Mojca Nahtigal, Irena Terglav, Breda Verstovšek in Milan Žolnir.
Novinar: Irena Jelen. Vodja dopisništva: Vladka Cerovšek.

Lektor: Anka Krčmar

Naslov uredništva: Žalec, Heroja Staneta 1, telefon 710-671
Grafična priprava: Savinjski občan
Tisk: ČGP Večer Maribor
Naklada: 11.000 izvodov
Po sklepu Republiškega sekretariata za infomiranje št. 421-1/72 je časopis »Savinjski občan« oproščen prometnega davka.

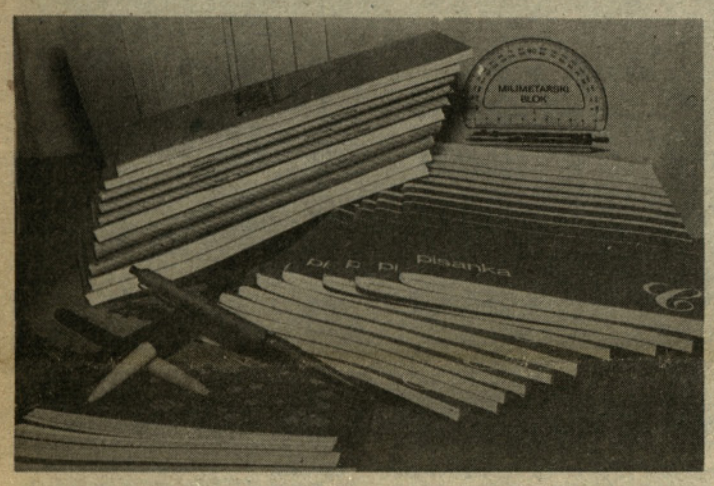

ZASOLJEN ZAČETEK ŠOLSKEGA LETA

Pred začetkom novega šolskega leta smo se ustavili v žalski knjigarni Mladinska knjiga, kjer so nam dali nekaj podatkov o založenosti s šolskimi potrebščinami in knjigami.

Z zadovoljstvom so nam povedali, da so letos dobro založeni z vsemi potrebščinami, tudi vse šolske učbenike imajo na zalogi. Za osnovno šolo so letos novi le trije učbeniki in sicer: matematika za peti razred, spoznavanje narave in družbe ter nemščina za 7. in 8. razred; vse knjige pa so tudi že v prodaji. Šolske knjige in delovne zvezke dobijo učenci v šolah in pionirskih zadrugah. Za knjige odštejejo učenci le obrabnino, medtem ko morajo delovne zvezke plačati v celoti. Tako strošek za učbenike ni tolikšen, globlje pa morajo starši poseči v žep za šolske potrebščine. Prvošolček je za starše najdražji, saj morajo za vse, kar le-ti potrebuje, odšteti kar pet tisočakov, za višje razrede pa je strošek nekoliko manjši. V primerjavi z lanskimi cenami so letošnje cene višje za 30 odstotkov.

Jasna Rode

Dograjena osnovna šola v Šempetru

Prvi šolski dan bo za učence osnovne šole bratov Juhart iz Šempetra še posebej svečan, saj bodo prestopili vrata dograjene šole. Odslej bodo pouk obiskovali le v eni izmeni, kar je bila tudi dolgoletna želja otrok in staršev. Nove učilnice in drugi spremljajoči prostori pa jim bodo nudili še več možnosti za uspešnejše delo. Vrednost del, ki jih je v dogovorjenem roku opravil Ingrad — GO Žalec, je 65 milijonov din. Sredstva je zagotovila vzgojnoizobraževalna organizacija iz samoprispevka občanov žalske občine.

jk

Dober pridelek pšenice

V Hmezadovih delovnih organizacijah Kmetijstvo in Kmetijski zadrugi Savinjska dolina so v prvi polovici avgusta končali z žetvijo pšenice. V Kmetijstvu so je pridelali osemsto ton na sto osemdesetih hektarjih. Hektarski donos je bil zelo dober, saj je bil le-ta petdeset centov na hektar.

Kmetijska zadruga Savinjska dolina je v prvi polovici avgusta odkupila več kot šeststo ton pšenice in s tem so presegli predviden odkup za dobrih sto ton. Do konca meseca bodo po predvidevanjih odkupili in zamenjali za koruzo še dodatnih sto ton. Z zamenjavo pšenice za koruzo so zadovoljni in pričakujejo, da bodo zamenjali ves pogodbeni pridelek pšenice.

-mn.

Nova SIP-ova tovarna

V soboto je podpredsednik izvršnega sveta SRS dr. Boris Frlec položil temeljni kamen za novo tovarno Sipove temeljne organizacije združenega dela Krasmetal v Sežani. Po sedmih letih je to že druga pomembna investicija v tej temeljni organizaciji, ki postaja nosilec gospodarskega razvoja občine Sežana. Vanjo bodo vložili 53 milijard starih dinarjev, od tega pretežni del za nakup sodobne strojne opreme. Ocenjujejo, da bodo z novo investicijo povečali fizični obseg proizvodnje za več kot 60 odstotkov.

jk

VOZNIKI IN STARŠI, POSKRBITE ZA VARNO POT OTROK V ŠOLO!

Dušan Šinigoj in Milan Kneževič na obisku

PRIZNANJE SAVINJSKIM HMELJARJEM

Pretekli teden sta našo občino obiskala predsednik izvršnega sveta Slovenije Dušan Šinigoj in predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Milan Kneževič. Namen njunega obiska je bil, da bi se seznanila z letošnjo hmeljarsko letino in s potekom obiranja hmelja. Zato sta si ogledala hmeljišča v Savinjski dolini, obiranje hmelja v strojni skupnosti v Prekopi, v družbenem sektorju pa v Šempetru in v Arji vasi. Ogledala sta si tudi proizvodnjo v novi regijski mlekarni. Predsednik izvršnega sveta žalske občine Evrin Janežič pa je gosta seznanil s sedanjimi gospodarskimi razmerami in s polletnimi rezultati v občini.

V imenu SOZD Hmezad Žalec je z organiziranostjo, poslovanjem in trenutnimi težavami SOZDA gosta seznanil predsednik KPO Vlado Gorišek. SOZD Hmezad uresničuje v letošnjem letu zastavljene gospodarske cilje, pri tem pa se srečuje z vrsto težav, med katerimi predstavlja največji problem pomanjkanje obratnih sredstev. Zaradi visoke rasti cen surovin, obresti in cenovnih nesorazmerij ob 35 milijardah dinarjev skupnega prihodka ne ostane skoraj nič za nove naložbe. Zaostruje se položaj, zlasti v živinoreji in brojlereji, kjer se pojavlja nevarnost ogrožanja osnovne črede. »Kljub temu pa naši živinorejci ne bodo ogrozili staleža živine, ker je ta problem trenutnega značaja in se ni pojavil prvič. Imamo namreč urejene odnose s kmeti kooperanti. Savinjski kmet je vedno, tudi v najtežjih razmerah, vztrajal in ni obupal v težavah,« je dejal Vlado Gorišek. Glede hmeljske letine pa je povedal, da bo poprečna, po kvaliteti pa nadpoprečna. Gosta so seznanili, da je letošnji pridelek že v celoti prodan.

Nato sta si gosta ogledala hmeljišča v dolini in obiranje hmelja ter se predvsem zanimala za pogoje pridelovanja in obiranje hmelja.

Ob zaključku obiska je predsednik republiškega izvršnega sveta Dušan Šinigoj izrekel priznanje savinjskim hmeljarjem in strokovnjakom za njihovo skrb pri proizvodnji tega pomembnega izvoznega artikla. Z zadovoljstvom je ugotovil, da je razvojna usmeritev SOZD-a HMEZAD smela in da so s svojo dejavnostjo prešli občinske meje, in prodrli tudi na zahtevno tuje tržišče. Pravzaprav bi lahko Hmezadovo dejavnost in usmeritev, predvsem pa povezanost v repro verigah, marsikomu postavili za zgled. »Pri nas ni več dileme o tem, da je družbeni sektor nosilec razvoja kmetijstva, potrebna nam je predvsem večja in kvalitetna proizvodnja, saj nam le takšna lahko zagotovi večji kos kruha,« je dejal Dušan Šinigoj. Izrazil pa je tudi zadovoljstvo, da žalska občina dosega nadpoprečne gospodarske rezultate, ki se kažejo v posameznih ekonomskih kazalcih, hkrati pa opozoril, da nas uspehi ne smejo uspavati, saj se lahko razmere hitro menjajo. Pri tem je mislil na visok porast inflacije, ki bo povzročila višje obresti za najete kredite, kar bo gotovo postavilo gospodarstvo v težak položaj. -jk-

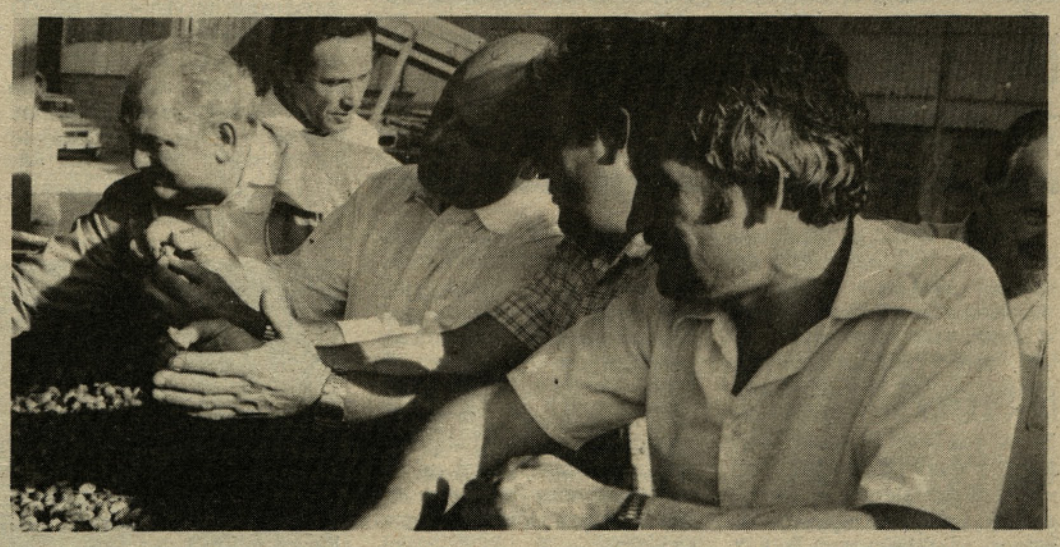

30 let SIP

SODOBEN NAČIN ŽIVLJENJA ZAHTEVA SODOBNE PRISTOPE DELA TUDI PRI KMETOVANJU.

SIP KMETIJSKI STROJI SO:

— kvalitetni
— ekonomični
— vsestranski
— zanesljivi pri delu
— visoko produktivni

SIP KMETIJSKI STROJI — VEČJA PROIZVODNJA HRANE.

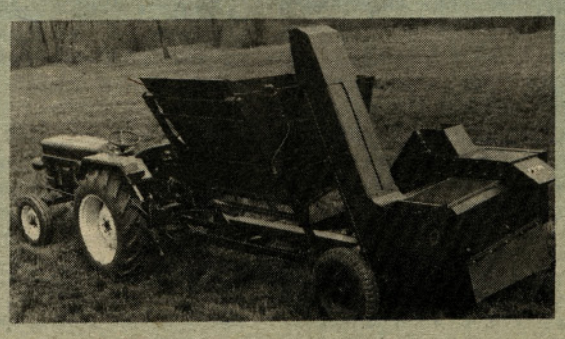

Aktivnosti po 13. seji CK ZKJ

Občinski komite ZKS Žalec je skupaj s predsedstvom občinskega sveta Zveze sindikatov in predsedstvom občinske konference SZDL obravnaval in sprejel program usmeritev, razprav in aktivnosti po 13. seji CK ZKJ. Razprava v osnovnih organizacijah ZK bo stekla po seminarju s sekretarji, ki bo te dni, trajala pa bo do konca septembra. Komunisti v osnovnih organizacijah bodo na osnovi sklepov 13. seje CK ZKJ ocenjevali družbenopolitične, samoupravne in ekonomske razmere v svojih sredinah, ob tem pa ugotavljali idejno in akcijsko enotnost komunistov do aktualnih političnih in gospodarskih vprašanj sedanjega trenutka in bodočih nalog. Zagotoviti moramo, da bo razprava prispevala k bistvenim spremembam v načinu in vsebini delovanja zveze komunistov in na ta način h konkretizaciji sklepov 13. seje CK ZKJ. Zato pa mora biti razprava konkretna in kritična, odprta, široka in javna, kar pomeni, da moramo vanjo vključiti tudi druge družbenopolitične organizacije. Oceniti bo treba tudi uresničevanje sklepov 6. in 7. seje CK ZKS, celotna javna razprava pa mora prispevati k večji idejni, organizacijski, akcijski in kadrovski usposobljenosti zveze komunistov. V razpravi mora sodelovati celotno članstvo, so še zapisali v usmeritvah občinskega komiteja. Posebne razprave bodo tudi v aktivih komunistov delavcev, borcev NOV, direktorjev in komunistov v drugih družbenopolitičnih organizacijah. Po končani javni razpravi bo le-to ocenil občinski komite in hkrati sprejel program aktivnosti za naslednje obdobje.

jk

Gospodarski rezultati v okviru zastavljenih ciljev

Polletni podatki o poslovanju gospodarstva žalske občine kažejo, da se rezultati gibljejo v okviru ciljev, začrtanih v letošnji resoluciji. Porast celotnega prihodka (169%), dohodka (163)%), sredstev za izboljšanje materialne osnove dela (159%) kažejo sicer na hitro rast, ob tem pa so porabljena sredstva povečana z indeksom 170, pospešena amortizacija pa je bila dosežena le s 40 odstotki v primerjavi s preteklim letom, kar bo onemogočilo posodobitev proizvodnje. Samo za obresti je moralo gospodarstvo žalske občine nameniti 820 milijonov din (indeks 236), na meji rentabilnosti pa je poslovalo 30 OZD. Ugodni rezultati pa so bili doseženi v zunanjetrgovinski menjavi, saj se je izvoz povečal za 17 odstotkov (resolucija predvideva 15-odstotno povečanje), konvertibilni pa celo za 32 odstotkov. Konec julija je bil izvoz dosežen že v višini treh milijard din, kar kaže na uspešno nadaljevanje izvoza. Do konca leta pa se bo izvoz še povečal s prodajo hmelja in nekaterih sezonskih proizvodov. Dodajmo še, da se je fizični obseg industrijske proizvodnje povečal skoraj za tri odstotke. Izvršni svet in izvršni organi občinskih družbenopolitičnih organizacij pa so ob zadovoljstvu hitre rasti posameznih ekonomskih kategorij opozorili na težave, ki se že ali pa se bodo odrazile na rezultate konec leta. Na visoke rasti so v veliki meri vplivale cene, vedno bolj pa se zaostruje problem obratnih sredstev in likvidnosti gospodarstva, kar kaže tudi podatek o visokih sredstvih za obresti, za en odstotek pa so bila več porabljena sredstva kot porast celotnega prihodka, čeprav je program finančne konsolidacije predvideval ravno obratno. Ugotovili so tudi, da se program razbremenitve gospodarstva ne uresničuje in tudi tokrat ostaja le na papirju. Razlika terjatev do kupcev in obveznosti je ena milijardo din, zato med drugim tudi visok porast kratkoročnih kreditov (188%), kar vse povečuje zaskrbljenost in opozarja na to, da kazalci visoke rasti ne odražajo realnega stanja. Razmere se zlasti zaostrujejo v trgovini, gostinstvu, v lesni industriji in delu kmetijstva (živinoreja in brojlerji) oz. v tistih OZD, kjer manjka trajnih obratnih sredstev. Prav organizacijam, ki jim v naslednjih mesecih grozijo težave, bodo odgovorni dejavniki v občini namenili največ pozornosti. Z izgubo je ob polletju poslovala le Sigma TOZD Sanitarne stene Zabukovica — predvsem zaradi obresti in neplačane realizacije, se pa razmere že izboljšujejo z nekaterimi notranjimi ukrepi in s sodelovanjem s SIP-om.

Po podatkih za prvih pet mesecev so investicije v osnovna in obratna sredstva večja za 215 odstotkov v primerjavi s preteklim letom. Skoraj 75 odstotkov vseh vlaganj v osnovna sredstva je gospodarskih investicij, 10,7% negospodarskih investicij, ostalo pa je bilo namenjeno za stanovanjsko izgradnjo.

Poprečni osebni dohodek v občini za prvo polletje je znašal 23.810 din in je večji za 47 odstotkov v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. V industriji je znašal 24.315 din, v družbenih dejavnostih 24303 (izobraževanje 24450, zdravstvo 24129). Porast v družbenih dejavnostih je bil z indeksom 151 odstotkov.

Zaloge so se še posebej povečale v mesni industriji, zato je toliko bolj nerazumljiv uvoz mesa, čeprav je bil napovedan uvoz koruze, kar naj bi vplivalo na ceno koruze.

Izvršni svet je v svojih sklepih med drugih poudaril, da je v naslednjih mesecih potrebno vso skrb namenjati varčevaniu z energijo in materiali.

jk

Ledeni bič nad Marija Reko

Kot oreh debela toča je hudo prizadela prebivalce Marija Reke, hribovskega zaselka nad Preboldom. Kjer je ledeni bič najhuje udaril, so skoraj v celoti uničeni pridelki na njivah pa tudi sadje in travinje. Koruze in krompirja ne bo, hudo pa se piše tudi živinoreji, saj ne bo krme. Očitno je, da letos ne bo kaj dati v žlico, če ne bo pomoči. Zgolj odpis davkov ne bo veliko pomagal.

V treh dneh so še povsod vidne posledice toče. Kjer je bila koruza, štrlijo gola stebla, sadja ne bo, le travinje so si nekoliko opomogle. Kmet Gradišek je imel lepo njivo pšenice, ki so jo ledena zrna steptala v zemljo. „Komisija, ki si je ogledala opustošenje, je ocenila, da so pridelki ponekod uničeni skoraj v celoti. Kmetje bi sedaj nujno potrebovali pomoč v obliki koruze, ki so jo pripravljeni plačati po regresirani ceni," nam je dejal Jože Zupan, predsednik vaškega sveta v Marija Reki. Povedal je tudi, da jim bodo delno odpisali davke, druge pomoči pa do danes niso dobili.

„Ko so se kmalu po 17. uri nad Marija Reko zgrnili svinčeno sivi oblaki, smo si rekli, da to ne pomeni nič dobrega," so pripovedovali Kosovi. Ko se je pojavila kot orehi debela toča, so domačini avtomobile gostov, ki so bili na obisku, spravili v skedenj in jih tako obvarovali pred poškodbami. Ida Kos nam je rekla, da je toča med drugim tudi skoraj uničila cvetje na oknih in po vrtovih. V nekaj minutah so ledena zrna pobelila hrib in dol. „Toča je sicer že večkrat padala v Marija Reki, vendar tako hude tudi starejši ljudje zlepa ne pomnijo.

V dolini so sicer streljali, vendar pa toče tokrat niso pregnali. Bolj uspešni so bili naslednji dan, ko je vse kazalo, da bo toča uničila vse, kar je še ostalo pri življenju. To pa se na srečo ni zgodilo.

Kmetom najbolj primanjkuje krme za živino. Do konca septembra bo morebiti še kaj zraslo na travnikih. Če ne bodo dobili koruze, bo treba slabšo živino poklati. Krme bo primanjkovalo tudi za prašiče, tega se gospodinje zavedajo in bojijo.

Tk. L. Foto: L. KORBER

Prihodki interesnih skupnosti pod planom

Razen prihodkov občinske raziskovalne skupnosti so bili prihodki interesnih skupnosti za šest odstotkov pod planom. Za šest odstotkov so bili nižji prispevki za občinsko izobraževalno skupnost, tri za otroško varstvo, šest za zdravstvo, en odstotek pa za socialno skrbstvo in za kulturno skupnost. V primerjavi s tem pa so bili za četrtino večji prihodki iz samoprispevka.

Razlog za tako nizko realizacijo prihodkov v tem obdobju so prenizki letni plani in relativno nizke prispevne stopnje za posamezne interesne skupnosti. Denar iz samoprispevka so porabili za gradnjo prizidka k osnovni šoli v Šempetru, za mladinsko pionirsko letovišče, adaptacijo graščine Šenek in gradnjo kulturnega doma v Zalcu.

Občinska zdravstvena skupnost je imela šest odstotkov manjše prihodke iz prispevne stopnje, skoraj za petkrat pa so se povečali prihodki, ki niso v okviru dovoljene porabe. Z zaključnim računom bodo ta sredstva razporedili za tiste namene, za katere so se združevala. Pri tem pa je imela občinska zdravstvena skupnost tri odstotke plačil več in so poslovanje zaključili s 14 milijoni izgube. Negativni rezultat je imela tudi občinska skupnost za zaposlovanje.

V primerjavi s planom so se zmanjšali izdatki za socialno varnost. Denarna nadomestila je prejemalo le trinajst oseb, denarnih pomoči pa niso izplačevali. Za strokovno usposabljanje invalidov so porabili že 83 odstotkov denarja, predvsem zato, ker je bila večina na usposabljanju v prvi polovici leta.

Kar za 30 odstotkov je presegla plan občinska raziskovalna skupnost, pri tem pa so bili izdatki 57-odstotni.

m. n.

Nekaj podatkov s skupnosti za zaposlovanje

V občini Žalec je, po stanju 30. junija, 100 ljudi iskalo zaposlitev. Med temi stotimi nezaposlenimi je 40 oseb takšnih, ki bi dejansko želeli delo. Število vseh nezaposlenih ne predstavlja niti % vseh zaposlenih. Od teh 100 oseb je 46 žensk, starih do 26 let je 34 in 20 jih išče prvo zaposlitev. Med vsemi nezaposlenimi je 54 ljudi, ki so težko zaposljivi in v to kategorijo prištevamo ljudi z zdravstvenimi omejitvami, invalide, fluktuante, alkoholike in druge. V primerjavi z lanskim letom, je letos 6 nezaposlenih manj (lani 106), vendar se bo to število verjetno povečalo, saj so sedaj počitnice in mnogi, ki so končali šolo, še niso prišli na Skupnost za zaposlovanje.

Med iskalci zaposlitve je 55 ljudi, ki so se svojega poklica priučili (med njimi je 37 težje zaposljivih), 15 jih nima poklica in 13 jih ima končano srednjo šolo. Med suficitarnimi poklici je največ gradbenih, elektro, kemijskih in vrtnarskih tehnikov, medicinskih sester, gimnazijskih maturantov in vzgojiteljic. Za te poklice tudi ni štipendij, pripravništva in delovnih mest. V občini velja samoupravni sporazum, da imajo učenci s kadrovskimi štipendijami zagotovljeno vsaj pripravništvo, vendar pa jih delovne organizacije večinoma redno zaposlijo.

Denarno nadomestilo, ki je pogojeno s predhodnjo zaposlitvijo, prejema v naši občini le ena oseba. Invalidi 3. kategorije sporazuma o invalidskem in pokojninskem zavarovanju tudi prejemajo začasno denarno nadomestilo in teh je v naši občini 8. Mladi z neustrezno izobrazbo se pogosto odločajo za delo v proizvodnji, tako se zaposle izven svojega poklica, kar zmanjšuje nezaposlenost.

Jasna Rode

Nov mejnik v razvoju

Od avtomehanične delavnice do sodobne tovarne

Sežanska temeljna organizacija Krasmetal, ki se je pred nekaj leti vključila v SOZD Agros, nato pa v SIP Šempeter, stopa po podobnih stopinjah razvoja kot njena delovna organizacija. Še pred desetimi leti se je 81 delavcev ukvarjalo s servisno dejavnostjo, leta 1978 pa so z novo tovarno začrtali hiter razvoj in tako danes 300-članski kolektiv stoji pred novim mejnikom razvoja. V soboto so namreč položili temeljni kamen za novo tovarno. Sicer pa nam je več o tem povedal vodja temeljne organizacije Milan Slabnik:

»Proizvodnje v sedanjih pogojih nismo mogli več povečevati, zato smo se morali odločiti za nova vlaganja. Nova investicija nas bo stala 53 milijard starih din, od tega pa bomo največ namenili za novo strojno opremo. S tem bomo seveda razširili tudi proizvodni program z vrtavkastimi obračalniki in zgrabljalniki ter silažnimi kombajni. Pomembno je tudi, da bomo lahko dodatno zaposlili sto delavcev, večino v proizvodnji. Ker pa imamo kovinarsko šolo v Sežani, imamo zagotovljen tudi strokovni kader. Sicer pa je naš kolektiv mlad, saj je poprečna starost kolektiva 26 let. Z novimi proizvodnim programom bomo SIP-u omogočili povečanje proizvodnje tistih strojev, ki jih na tržišču najbolj primanjkuje. Že sedaj 30 % proizvodnje prodamo na tuja tržišča, z novo investicijo pa načrtujemo poleg 60-odstotnega povečanega fizičnega obsega proizvodnje tudi povečan izvoz. Ta investicija pomeni za naš kolektiv nov mejnik v razvoju in je rezultat skupnih prizadevanj v SOZD Agros.«

jk

dr. Boris Frlec podpredsednik republiškega izvršnega sveta je položil temeljni kamen za novo tovarno

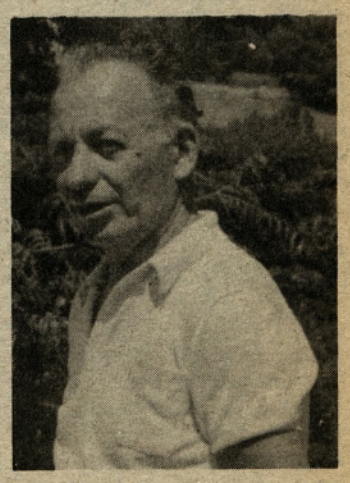

Milan Slabnik

Predstavniki IPA v Preboldu

Ni slučaj, da so Prebold obiskali predstavniki IPA — mednarodne organizacije za pravico otrok do igre, ki je v sestavu UNICEFA. V Preboldu so namreč prav tedaj izvajali program preživljanja počitnic šolske mladine.

Pa tudi aktivnost društva, ki je eno najstarejših pa tudi najbolj aktivnih v občini, je bila povod za obisk več kot dvesto predstavnikov iz vseh kontinentov. V tistem času je namreč v Ljubljani potekala deveta konferenca te organizacije, kateri predseduje Nic Nilsson iz Švedske. Ob njihovem prihodu se je kot za nalašč vlil dež, zato je bil program obiska nekoliko okrnjen. Po pozdravu predstavnika občinske zveze DPM, jih je pozdravil predsednik občinske skupščine Viljem Petek in predstavil občino Žalec. O življenju in delu društva prijateljev mladine Prebold pa je navzoče seznanila predsednica tega društva Dora Eberlinc. Po krajšem programu, ki so ga pripravili učenci osnovne šole Slavko Šlander iz Prebolda, so si predstavniki IPA ogledali počitniško naselje pri bazenu in vrtec. Seveda nas je zanimalo, kakšne vtise iz Prebolda imajo nekateri udeleženci te organizacije, zato smo jim zastavili predvsem to vprašanje. Povedali so nam:

Haifa Ai — Bashir, predsednica jordanske zveze žena: „Nekaterim je bog dal košček nebes. Pri vas je izredno lepo, v Preboldu pa čudovito okolje. Vidim, da veliko skrbi namenjate srečnemu otroštvu. Tudi mi si prizadevamo, da bi bila družbena pomoč otrokom čim večja. Pri vzgoji otrok mora imeti večjo vlogo žena, za kar skrbi tudi naša federacija. Na sploh pa mora otrok živeti v zdravem okolju. Prvič sem na konferenci IPA kot predstavnik šestnajstih arabskih držav."

Nic Nilsson: „Presenečen sem, da tako majhna skupnost toliko daje za mladino. Nad vsem, kar smo videli, sem navdušen, še posebej je lepo urejen vrtec in njegova okolica. Jugoslavijo smo izbrali za mesto konference zaradi njenega položaja in ugleda v svetu. Jugoslavija ima tudi pomembno mednarodno vlogo kot neuvrščena dežela. Seveda pa nas zanima vaš sistem in kako odnosi vplivajo na otroka. Zbrali smo se tudi zato, da izmenjamo izkušnje. Hvala vam za prisrčen sprejem."

Kenichi Ohmura iz Japonske: „Zelo sem srečen, da sem v Jugoslaviji in še posebej, da sem videl vaš kraj, ki je zelo lep. Spoznal sem, da ljudje in še posebej otroci pri vas srečno živijo. Videl sem tudi marsikaj zanimivega, saj smo pri nas drugače organizirani."

Constance Magedera, Zimbabve: „Na konferenco me je poslalo ministrstvo za razvoj, saj je ta dejavnost pri nas šele v razvoju. Navdušena sem nad vašo dobro organizacijo, seveda pa vsega tega ni mogoče prenesti v naše razmere. Izredno lepa je vaša pokrajina, polna zelenja, lepih hribov in dolin. Imate lepe šole in otroške ustanove." jk

foto: L. Korber

Haifa Ai — Bashir

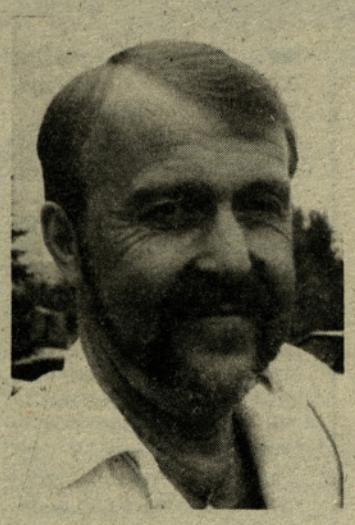

Nic Nilsson

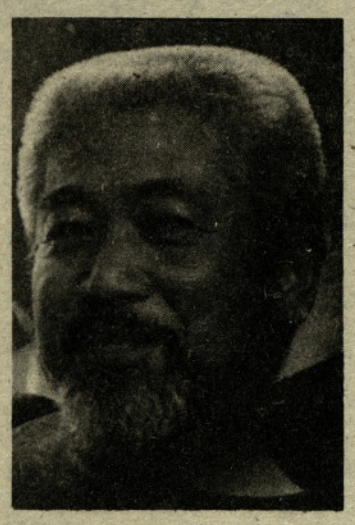

Kenichi Ohmura

Constance Magedera

STROJNA POVEČALA PROIZVODNE SERIJE

V prvi polovici leta so v Hmezadovi delovni organizaciji Strojna Žalec dosegli 514 milijonov celotnega prihodka in so ga v primerjavi z istim obdobjem lani skoraj podvojili. Pri tem so fizični obseg proizvodnje povečali za devet odstotkov. Ob takšnem povečanju proizvodnje so imeli nad štirideset milijonov ostanka čistega dohodka in so za akumulacijo namenili okoli triintrideset milijonov dinarjev. Po višini akumulacije je Strojna med prvimi v Hmezadu.

Tako dobre rezultate so dosegli z uvedbo dvoizmenskega dela in s priključitvijo tozda Kovinar in Mizarstvo v Preboldu. Letos so izboljšali organizacijo dela, s sovlaganji pa so si zagotovili normalno oskrbo z repromateriali. Surovine so si zagotovili z dinarskim in deviznim sovlaganjem v zabukovško Minervo in v smederevsko železarno.

Strojna se vse bolj uspešno vključuje v akcije za pridobivanje kmetijskih zemljišč. V tozdu Grames so z večjimi melioracijskimi deli povečali obseg proizvodnje povečali kar za enajst odstotkov.

Letos so uspešno končali 130 kilometrov melioracij za Kmetijsko zadrugo Slovenska Bistrica in 150 kilometrov v Ivanjič gradu na Hrvatskem. V teku pa so še dela za Kmetijsko zadrugo Savinjska dolina in za Celjsko kmetijsko zadrugo.

V tozdu Proizvodnja kmetijske mehanizacije so povečali serije priključkov za umetna gnojila, za dvakrat serije izkopalnikov za krompir in serije sadilcev za eno četrtino. V zadnjem času poleg hmeljarskih strojev uspešno izvažajo tudi priključke za kmetijske stroje. Preko Agrosa uspešno izvažajo v Italijo, Avstrijo, Egipt in na Norveško.

—mn.

Montana Zaloška gorica

Ob polletju brez izgube

Zaradi znanih težav je v Montani konec leta 1982 prišlo do samoupravne reorganizacije, tedanja Profilirka se je osamosvojila in preimenovala v LIKO, TOZD Zaloška gorica pa je postala enovita delovna organizacija. Težka gospodarska situacija, desetmilijonska izguba, slaba organizacija dela, neusklajene cene, pa tudi medsebojni odnosi so petdesetčlanski kolektiv in vodstvo tedaj postavili pred težko preizkušnjo. Sanacijski program, ki so ga pripravili z Belinko, pa je ob polletju letošnjega leta že pokazal pozitivne rezultate. Proizvodnja se je stabilizirala, povečal se je fizični obseg proizvodnje, porasla je tudi produktivnost, zmanjšali pa so tudi režijo. Celotni prihodek je večji za 67 odstotkov, dohodek za 89 v primerjavi s preteklim letom, ob tem pa so se materialni stroški povečali za 57 odstotkov. Ker pa je značaj njihove proizvodnje sezonski, v drugem polletju načrtujejo večjo proizvodnjo kovinskih in nekovinskih rudnin. Novo vodstvo si prizadeva, da bi se delovna organizacija čimprej povezala z Belinko, ker bo le tako mogoče doseči nadaljnjo sanacijo in razvoj. V sodelovanju z Belinko bodo že letos posodobili mehanizacijo za proizvodnjo tufa, za kar bodo namenili 120 milijonov din. Del proizvodnje tufa naj bi v bodoče namenili tudi za kmetijstvo, skupaj z bentonitom pa prodrli tudi na tuja tržišča.

jk

Deset let SOZD Agros

Pred 10 leti ustanovljen SOZD Agros, ki je poleg pobudnika te zanimive zamisli — SIP Šempeter združil in povezal več sorodnih delovnih organizacij, najprej v Žalcu, potlej pa še na ostalih področjih Slovenije, je opravičil svoje poslanstvo.

Ustanovitev SOZD Agros so pred desetimi leti narekovale potrebe pa tudi želja po čvrstejši povezavi tovrstne industrije. SOZD si je že v tem prvem, začetnem obdobju zastavil nalogo: uskladiti proizvodne programe v program, v katerem bo našla svoje mesto vsaka organizacija, ter tako ustvariti pogoje za enovitejše nastopanje na tržišču. S tako zastavljenim delom so dosegli vse vidnejše uspehe. Delovne organizacije so spoznale, da je njihov razvoj le v povezanosti, v enotni investicijski politiki ter v vključevanju proizvodnje v repro verigo. V novih pogojih je bilo možno uveljaviti boljšo poslovno strategijo na jugoslovanskem in zunanjem trgu.

Danes ugotavljamo, da je Agros v celoti izpolnil program, kar je za vse spodbuda, da se bodo združeni v SOZD v naslednjem obdobju še odločneje spoprijemali z zastavljenimi nalogami. Agros si je z dobro organizacijo in uspešno poslovnostjo utrdil mesto tudi na najzahtevnejših zunanjih tržiščih. Danes je kmetijska mehanizacija v okviru Agrosa glede kvalitete že v samem vrhu evropske proizvodnje in to za Jugoslavijo veliko pomeni.

Kako učinkovito je bilo poslovanje Agrosa v minulih 10 letih, kaže podatek, da je bilo v tem času zgrajenih osem novih tovarn, ki se s svojo proizvodnjo že vključuje v proizvodni program in dosegajo razveseljive proizvodne pa tudi poslovne rezultate. Pred ustanovitvijo SOZD Agros so nekatere delovne organizacije poslovale na meji rentabilnosti. Razdrobljene, vsaka zase niso imele dolgoročnih perspektivnih programov, skromna proizvodnja jim ni dajala sredstev za sicer potrebne investicije. Danes so te organizacije v okviru Agrosa visoko produktivne in dosegajo spodbudne poslovne rezultate. Z dobro zastavljenimi skupnimi službami prihaja do boljših in cenejših rešitev.

Med novimi nalogami SOZD Agros omenjajo kot eno prvih nalog nadaljnjo specializacijo in s tem serije. Pri tem bo zelo pomembna delitev dela, tako se bodo posamezne organizacije usmerjale na polizdelke, vsa ta načrtovana proizvodnja pa bo zajeta v repro verigi z celovitim programom končnih izdelkov.

Agros ob tako uspešnem in čvrstem skupnem poslovanju ustanavlja tudi interno banko ter inštitut za kmetijsko mehanizacijo, kar bo pripomoglo, da bosta tudi finančna in razvojna funkcija čvrsteje povezana.

Uspešnost SOZD Agros je vabljiva za marsikatero delovno orgnizacijo, ki še tiči v sponah razdrobljenosti, da premišljuje o pristopu. Tako se bosta v kratkem združili v SOZD dve delovni organizaciji in sicer TAJFUN Sevnica z izdelki iz pločevine in Tiki Tržič s hidravliko.

Dobro zastavljeno delo SOZD Agros pomeni hkrati priznanje ljudem, ki so dali vse od sebe, da je ta sestavljena organizacija združenega dela polno zaživela.

L. T. in J. K.

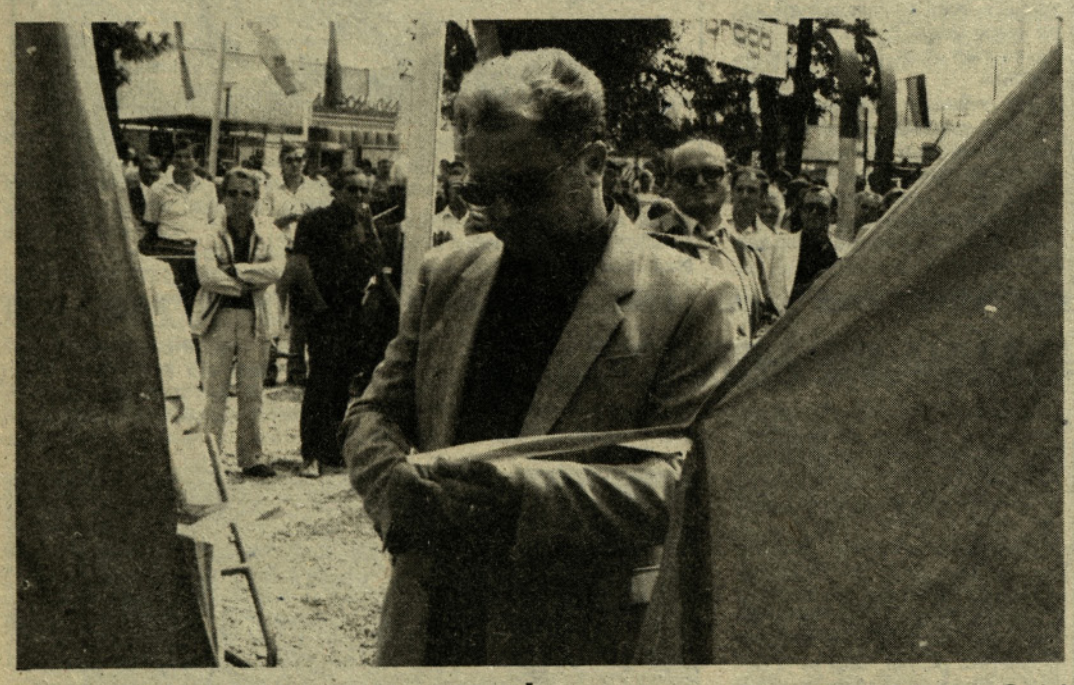

Ob otvoritvi radgonskega sejma je AGROS Šempeter odpri sodoben razstavni prostor. »Sedaj bomo lahko na sodoben način predstavljali širok program Agrosa. Prav letos ob 10-letnici predstavljamo tudi deset novih strojev. Danes bomo tudi sklepali prodajne dogovore in podpisali samoupravni sporazum v skupni vrednosti deset milijard dinarjev s trgovskimi organizacijami, je dejal na priložnostni svečanosti Polde Rajh, predsednik KPO SOZD AGROS. Nove razstavne prostore je odpri Martin Mlinar, predsednik zbora združenega dela republiške skupščine.

GOLTE POSTAVITI NA TRDNE EKONOMSKE TEMELJE

Iniciativni odbor za sanacijo RTC Golte je sklical tiskovno konferenco z namenom, da javnost seznani z aktivnostmi in ukrepi za razreševanje tega smučarskega centra, predvsem z vidika ohranitve in nadaljnjega obratovanja. Zaradi zapadlih obveznosti in pridobitve sistemskih dolgoročnih virov financiranja se je iniciativni odbor odločil za sanacijski postopek, ki teče od 9. 7. 1984 dalje. Za ta korak se je iniciativni odbor odločil zato, ker dosedanji urepi niso bili uspešni. Tako je ostala nepokrita izguba v višini 24 milijonov din, zato jim tudi ni uspelo pridobiti nosilca nadaljnjega razvoja. Za nastalo situacijo ni mogoče kriviti sedanjega delovnega kolektiva, ki si je v pretekli sezoni zelo prizadeval za čimboljše poslovanje in dobro ponudbo. To dokazuje tudi rekorden obisk: 67000 obiskovalcev. Polovico izgube je nastalo zaradi velikih stroškov tekočega vzdrževanja in obratovanja gondole. Sicer pa to ni značilno samo za RTC Golte, ampak za vse smučarske centre, ki so vezani na prevoz z gondolo. Izpad dogovorjenih sredstev je torej v veliki meri povzročil nastalo izgubo, zato delavci tudi prejemajo zajamčeni osebni dohodek. Kljub težki situaciji, v kakršni je RTC Golte, se je iniciativni odbor odločil, da ne predlaga dokončnega prenehanja centra, ampak stečajni postopek, ki pa mora biti dobro pripravljen in dosledno izveden. S tem bi se obveznosti odpisale, RTC Golte pa se vključi v SOZD Merx kot delovna organizacija skupnega pomena za regijo. Nato pa naj bi se oblikoval družbeni svet, ki naj bi skupaj z nosilcem skrbel za nemoteno poslovanje tega centra.

Zaradi dosedaj vloženih sredstev, gre za več kot eno milijardo din, predvsem pa zaradi potrebe z vidika množične telesno kulturne dejavnosti, upajmo, da bodo predlagani ukrepi tudi uresničeni. Časa za to ni v več veliko, saj je nova sezona pred vrati, najbrž pa si nihče ne želi zaprtega centra.

jk

DO KONCA LETA BREZ IZGUB

Septembra bodo začeli v zabukovški Sigmi v kooperaciji proizvajati sestavne dele za Sipove kmetijske stroje. Glede na to, da v tej delovni organizaciji nimajo dovolj kovinarjev, se bo do konca leta za tovrstno delo priučilo trideset varilcev. Vsi ti bodo delali po Sipovih normah in bodo njim ustrezno tudi nagrajeni. S preusmeritvijo v kovinarsko dejavnost bodo najprej za trideset odstotkov zmanjšali proizvodnjo sanitarnih sten. Sigma naj bi se s tem tudi dokončno rešila iz težav, ki jih še ima v poslovanju.

Neplačana realizacija in visoke obresti so vzrok, da je Sigma poslovanje v prvem polletju zaključila s 14 milijoni izgube. Le-ta se je od prvega trimesečja zmanjšala za dva milijona dinarjev. V Sigmi zatrjujejo, da izgube ob polletni bilanci ne bi imeli, če bi jim kupci poravnali zapadle obveznosti, te so znašale dvanajst milijonov dinarjev. Okoli sedem milijonov terjatev bodo morali izterjati pred sodiščem. Izguba bi bila bistveno manjša, če Sigma ne bi plačevala tako visoke zneske za obresti. V primerjavi z istim obdobjem lani so zanje plačali kar petkrat več in so znašale nad 25 milijonov dinarjev.

V Sigmi zatrjujejo, da bodo do konca leta poslovali brez rdečih številk. K temu bo pripomogla tudi kooperacijska proizvodnja za Sip, ki jih je ponudil ugoden program razvoja in prekvalifikacijo delavcev. Prihodnje leto naj bi se Sigma na osnovi dobrega tovrstnega sodelovanja združila s Sipom.

Po odcepitvi bivšega tozda na Vranskem in zaradi vse manjšega povpraševanja po montaži in proizvodnji sanitarnih sten so morali prerazporediti petdeset delavcev. Od teh je le še devet nerazporejenih. Ostali so se zaposlili v proizvodnji in se bodo priučili za kovinarske poklice. Za teh devet delavcev bodo našli delo v delovnih organizacijah v občini.

-mn.

Nimamo, ni drobiža

Po dolgem času me je obiskal prijatelj iz študentskih let. Prisrčno je bilo to najino srečanje in kar ni nama zmanjkalo snovi za pogovor. In ker je iz povsem drugega konca naše ožje domovine, sem se mu namenil razkazati svoj domači kraj z vsemi pridobitvami, mimogrede pa sem mu navrgel tudi, da je naša KS daleč najboljša v športni rekreaciji v SR Sloveniji. Pot naju je zanesla tudi na bazen, kakršnega ne premore niti občinsko središče. Ta ponos mojega kraja je bil kot običajno poln kopalcev.

Sedela sva na pokriti terasi in ni naju motilo, da sva do tja morala »preplavati« skoraj desetcentimetrsko vodo, ki je kanalizacija pač ne »požre«. Bolj naju je motil vonj iz bližnjih sanitarij, do katerih je bilo tudi treba »preplavati«, pa ne le po vodi iz bazena. Najbolj naju je motilo, da natakarja ni bilo od nikoder. Ves besen sem »odplul« preko že omenjene mlakuže in pri točilni mizi naredil« saltomortale«. Še sreča, da je bila pri njej takšna gneča, da me je nekdo prestregel.

Takoj mi je bilo jasno, da ob takšni gneči en sam natakar ne zmore hitro postreči vseh gostov. Končno sem uspel naročiti dve pivi.

Natakar me je presenečeno pogledal in dejal: »Nimam, ga je zmanjkalo!« Še bolj sem bil presenečen jaz, da se nikomur ne ljubi pripeljati nove zaloge iz bližnjega skladišča, oddaljenega 500 metrov, pa vendar . . . Starejši možak ob meni je za vnuka naročil sok, pa mu je natakar zabrusil, da nima drobiža in ga zatorej ne more dobiti. Posvetilo se mi je, zakaj torej takšna gneča.

Vsi so čakali, tudi natakar, na drobiž. Besen sem se vrnil k prijatelju in mu razložil, da nisem dobil pijače, ker nisem imel drobiža. Hladno pivo sva nato dobila pri upokojencih, imelo pa je grenak priokus skaženega dobrega namena, pa čeprav zgolj zaradi drobiža.

Kristjan Markovič

PO POTEH NOB V SAVINJSKI DOLINI

Zgodilo se je pred 40 leti

Do poletja 1944 se je narodnoosvobodilno gibanje v Savinjski dolini že močno razmahnilo. Aktivisti osvobodilne fronte so v tem času prešli že na množičen stik s prebivalstvom. Organizirali so številne mitinge.

Omenimo nekatere: 7. julija 1944 je bil miting v Lokah pri Taboru, tamkanjšnja šola je bila nabito polna. V Šentjanžu je bil miting v v Prosvetnem domu, 12. avgusta je bil miting v osnovni šoli v Galiciji v Šentandražu je zbranim govoril partizanski župnik Jože Lampret, nekaj kasneje je bil miting v Sevčniku. Julija se je pripravljal miting v Zgornji Ponikvi, ki pa je bil izdan. Prišla je policija in odpeljala 15 ljudi, miting je bil nato 13. avgusta. Jeseni je bil miting v Lokah, bil je v Batoru; na Gomilskem je aktivist Ivan Rančigaj nagovoril zbrano množico, ki je prišla od maše, in še bi lahko naštevali.

Poletne mesece leta 1944 nazorno opisuje Jože Štok-Korotan v knjigi Jeklena pest.

Spominja se 29. junija 1944, ko so se nad Lipo — prelaz med Dobrovljami in Menino planino — zbrali skoraj vsi politični delavci Štajerske. Tu je bil sekretar Oblastnega komiteja KPS za Štajersko dr. Aleš Bebler-Primož, tu je bil Sergej Kraiger, Jože Kladivar-Leon, tu je bil sekretar Okrožnega komiteja KPS Tone Bole in drugi.

Korotan opisuje prihod v Bezovnik pri Grižah. Spominja se sprejema pri Vošnjakovih, pri Cilenškovih. Spominja se Julke Cilenšek-Betke, ki jih je seznanila z razmerami v Spodnji Savinjski dolini.

V Bezovniku se je skupina razdelila, Antonesko je s svojimi odšel v Revirje, Korotan pa je s svojimi ostal v Spodnji Savinjski dolini, spominja se partizanskih pesmi, ki so jih zapeli v Migojnicah, v bližini pa je bila Zabukovica in Žalec, kjer so bile nemške postojanke.

Spominja se taborišča pod Slomnikom nad Libojami. Nemogoče je obnoviti v kratkem sestavku vse akcije, ki jih opisuje Korotan. Hrabra patrulja 11 borcev, v kateri so bili Lado Alič, Martin Dolenc-Robin, Oskar Naglav-Tazan, Polde Zupančič-Borut, Vili Reberšak-Rado, Ivan Anžlovar-Dolenc, Franc Vozel—Luka, Polda Goljuf-Čuri, Jože Volar-Brane, Karel Golavšek-Žvenk in Jožko Srmolje, je zadala Nemcem nemalo strahu.

Pisec omenja napad na Levec, kjer so borci razgnali nemško zborovanje. 15. julija so borci napadli policijsko postajo na Košnici, tik nad Celjem, napad je bil uspešen, postojanka uničena.

18. julija 1944 so partizani napadli električne transformatorje v Podlogu pri Žalcu.

Zadnje dni julija so borci organizirali miting v Libojah, tedaj so ustanovili pionirski odred.

21. in 22. julija so napadli tovarno v Kasazah pri Libojah, tovarno so potem večkrat „obiskali". Pisec opisuje napad na rudniški vlak, ki je vozil premog iz Zabukovice v Žalec, 24. julija 1944 so napadli nemško kolono na cesti iz Griž proti Preboldu.

Že teh nekaj podatkov iz knjige pove, da je na tem delu Savinjske doline, Nemcem tik pred nosom, spomnimo se samo močnih postojank v Žalcu, Celju in Zabukovici, delovala hrabra četa partizanov, ki je ob izdatni pomoči domačinov izvedla marsikatero uspešno akcijo. Za to knjigo lahko rečemo, da je posvečena tudi domačinom, aktivistom, kmetom, obveščevalcem, ki so veliko pripomogli, da so se borci lahko neopazno gibali po tem področju Savinjske doline. Spominja se Cilenškovih deklet iz Bezovnika: Hrabre, Bistre, Zmage, spominja se Cilenškove, Vošnjakove domačije, spominja se Maconijeve domačije, kjer so imeli javko, spominja se Fanike Drobne-Lučke, s katero je imel Rado že poprej zveze, Kladnikove domačije, Milice, Pepija Juga in še in še, da omenimo samo nekaj imen. Že leta 1944 so imeli partizani vsepovsod svoje postojanke, to nam potrjuje tudi podatek, da jih je ob napadu na Podlog vodič Karel Podvršnik-Živko popeljal v Zgornjih Rojah do domačije k Plavcu, kjer so bili gostoljubno sprejeti.

Ob štiridesetletnici je prav, da se spomnimo teh dogodkov, ki so bogatili zgodovino naše Savinjske doline.

Franc Ježovnik

Ob 70-letnici

FRANC RADIŠEK, planinec od nog do glave

Kdo bi rekel, da je Franc Radišek iz Braslovč zajadral v 70. leto svojega življenja. V njegovi šibki postavi se skriva igriva življenjska moč, ki si jo je mož nabral kot dolgoletni navdušen planinec. V petindvajstih letih je prehodil 12 transverzalnih poti, 13. in 14. transverzalo pa naskakuje letos.

Poleg tega je Radišek velik ljubitelj živali, zlasti še drobnih ptic, ki imajo v njem najboljšega zaščitnika. S planinskih poti pripoveduje zanimive doživljaje. Posebno sta mu pri srcu Prva slovenska transverzala in Pot vezistov in kurirjev, ki je bila tudi najdaljša. Bil je borec Gubčeve brigade in poleg spominov ima tudi medaljo za hrabrost.

»V planine se podam vsako leto med 15. avgustom in 15. septembrom. V tem času se vreme ustali, pa tudi planine so bolj mikavne,« pravi Radišek. Med osemurno hojo med Krnom in Razorjem ga je nekoč prehitela noč, ki jo je prespal v bližnji opuščeni italijanski karavli iz prve svetovne vojne. »Ponoči me je prebujalo nekakšno gomazdenje, a me to ni vznemirjalo. Zjutraj, ko se je naredil dan, pa sem imel kaj videti: iz vseh špranj in lukenj so me motrile kače. Vstal sem, si oprtal nahrbtnik in jo jadrno odkuril iz nevarnega prostora . . .«

Zgodilo se je tudi, da je zašel, a je vsakič našel pravo pot do cilja. O njegovih pticah nam je njegova žena povedala naslednjo zgodbo: Nekoč je posejala solato na vrtu in vrabcem nastavila strašilo. Zato je uporabila možev suknjič in pokrivalo. Vrabci so takoj spoznali oblačilo svojega zaščitnika, zato so v jatah prihajali na vrt in seveda tudi pozobali vso seme.

Z domačimi mačkami je velik prijatelj. Ko se z vlakom odpravi po opravkih v Celje, vzame s seboj mačko. Na vlaku jo strpa v torbo, ko pride v Celje, pa jo spusti in žival ga spremlja kot psiček povsod.

Radišek je bil vrsto let čevljar, pa je zaradi davkov obesil obrt na klin in najprej delal na cesti, potlej pa je bil celih dvajset let pismonoša in vratar na glavni pošti v Celju. Tu so ga ljudje spoznali in zaradi njegove uslužnosti vzljubili. Radišek pa se udejstvuje tudi v društvenem življenju Braslovč, zato je letos prejel zlati grb krajevne skupnosti Braslovče. Mož ima še vrsto drugih priznanj in odličij. V veliko veselje pa so mu planinske značke, ki jih zbira.

Čestitkam za njegovo 70-letnico se pridružuje tudi naše uredništvo.

Lojze Trstenjak

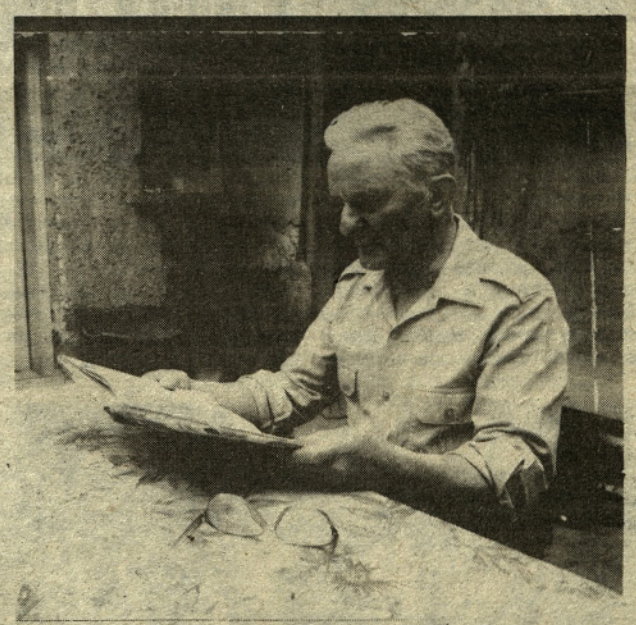

Tabor ljudske fronte na Mrzlici

Začetek ljudskega frontnega gibanja sega že v trideseta leta, pravi razmah pa je doživelo šele v letih 1935/36. Mezdna in stavkovna gibanja so postala osnova za povezovanje delavskega razreda ne glede na politično orientacijo. Tako je prišlo na tem področju do prvih tesnejših povezav vseh treh strokovnih organizacij.

Osnovna naloga ljudskofrontnega gibanja je bila borba proti fašizmu, za mir, demokratične svoboščine in socialno pravičnost. V večnacionalni državi, kot je bila kraljevina Jugoslavija, pa se je temu pridružilo tudi reševanje nacionalnega vprašanja.

Komunistična partija je v ljudskofrontnem gibanju našla svoje mesto delovanja in izdelala svoj načrt dela med delavskimi množicami. Njihovo vodilo je bila združitev najširših delavskih množic, kmetov in ostalih naprednih sil v borbi proti fašizmu in za ostale cilje ljudske fronte. Stvarno potrditev je dobila Slovenska ljudska fronta predvsem v množičnih akcijah za različne zahteve v predvolilnih shodih, demonstracijah, stavkah, zletih . . .

Te akcije so pokazale njeno moč in krepile enotnost in sodelovanje vseh naprednih sil. Seveda pa je imela tudi ljudska fronta svoje vzpone in padce, prav tako pa so se tudi posamezne skupine priključevale in odcepljale. Kljub vsemu pa je imela Slovenska ljudska fronta izredno pomembno vlogo v slovenskem revolucionarnem delavskem gibanju.

Ena osrednjih prizorišč ljudskofrontnega gibanja je bila za revirsko in zasavsko prebivalstvo Mrzlica, kjer so se že leta shajali delavci s svojimi družinami. Tu so vsako leto praznovali 1. maj, prirejali zborovanja, razne manifestacije. Skoraj vedno pa so te prireditve popestrili s kulturnim programom. Nastopale so delavske godbe, pevski zbori, recitatorji . . .

Komunistična partija je vse te prireditve izkoristila kljub navzočnosti žandarjev za najširšo akcijo med udeleženci. Osnovno vodilo teh prireditev pa je bilo povezovanje revirskega delavstva s širšo okolico. Tu se je sklepalo tovarištvo in kalilo prijateljstvo. Utrjevala se je zavest delavstva za enotno in organizirano revolucionarno delavsko gibanje, ki je bilo zelo pomembno za uspešno vodenje mezdnega in stavkovnega gibanja.

Prva koča na Mrzlici je bila zgrajena že leta 1899, postavili pa so jo narodno zavedni Slovenci kot branik proti nemškemu vdoru v naše gore. Leta 1931 je bila zgrajena nova, večja koča — DOM NA MRZLICI. Med obema vojnama so delavci z družinami množično obiskovali okoliške hribe. Kmalu so uresničili pobudo o ustanovitvi društva prijateljev prirode. Na množičnem zletu Svobode leta 1930 so sklenili, da se na Mrzlici postavi prva delavska planinska postojanka. Kmalu zatem je na Štorovi ravnini stal nov dom. Čeprav je oblast ovirala delovanje društva in ga v letu 1937 razpustila, je dom ostal in še naprej služil namenu.

Me NOB je pomenila Mrzlica varno zatočišče partizanskim enotam, posebno še po akciji Veličkove čete, ko so leta 1942 zažgali vse tri domove. S tem so preprečili okupatorju, da bi se v teh postojankah utrdil in bi tako laže kontroliral premike partizanskih enot in razvejane poti terencev. Mrzlica je bila skoraj svobodno ozemlje, saj je okupator prišel na to področje le ob velikih ofenzivah in z močnimi enotami.

Po osvoboditvi so začeli z izgradnjo novih domov, vendar na istih mestih. Tako je bila leta 1946 zgrajena koča na mestu prejšnjega planinskega doma, leta 1963 pa sezidan dom namesto predvojnega.

Tabor ljudske fronte na Mrzlici se torej organizira vsako leto v spomin na množična zborovanja, shode in zlete revirskega in savinjskega prebivalstva med obema vojnama in je ena od oblik stalnega sodelovanja obeh območij.

GESTAPOVSKI RAZTRGANCI V JANŽOVSKIH JAMAH NA DOBROVLJAH

Oberscharführer SS Hans Göttle iz celjske gestapovske izpostave je bil konec leta 1943 v Mozirju vodja oporišča IV N. Od svojih vohunov je dobil podatke, da so na ozemlju med cerkvico Sv. Janeza in sv. Pavla ter Črnim grabnom partizanski bunkerji. Zato je s svojimi izvidniki — raztrganci raziskoval teren.

Göttleja je posebo spodbudilo poročilo agenta 129 iz Dobrovelj z dne 4. 12. 1943, ki mu ga je prinesel raztrganec Ivan Kastelic. Agent 129 (gestapovska oznaka) je poročal o nemškem dezerterju Matevžu Ramšaku, ki se je priključil partizanom in je sodeloval pri gradnji podzemnih bunkerjev.

V istem poročilu je Göttle izvedel, da imata partizana „KITAK" in „ISKRA" nalogo, da lovita gestapovske vohune. „KITAK" je oblečen v nemško policijsko uniformo, „ISKRA" pa hodi po terenu kot vermanšaftovec . . .

Vse te podatke iz Dobrovelj je Göttle skrbno analiziral Agenti in raztrganci so v tem času dobivali naloge z vprašanji:

Kdo partizane oskrbuje z lesom za bunkerje? Kateri kmetje na Dobrovljah imajo žage? Okoli Ramšakove domačije je organiziral opazovalne akcije in napravil načrt, da dobi Matevža živega v roke. Če bo ta kot aretiranec spregovoril, bo mogoče ujeti mnoge vplivne terenske aktiviste.

Dne 30. decembra 1943 se je gestapovec Göttle odločil. Izbral je tri raztrgance, ki so dobro poznali Dobrovlje. Za vodjo patrulje je izbral Ivana Kastelica (roj. 18. 6. 1922 v Ljubljani — izdajalec iz II. grupe odredov). Podrejena sta mu bila dezerterja iz Savinjskega bataljona: Franc Menčak (roj. 24. 11. 1925 v Novi Štifti) in Franc Stenšak (roj. 7. 9. 1915 v Lenartu pri Gornjem gradu 125).

Raztrgancem je oberscharführer Göttle nedvomno zaupal, saj jih je za akcijo na Dobrovljah dobro oborožil. Ivan Kastelic je kot vodja patrole dobil brzostrelko MP s 5 šaržerji, pištolo walter in štiri ročne bombe. Menčak je imel avstrijsko puško M. 95, 50 komadov municije in 6 nemških granat „štileric. Stenšak je posedoval jugoslovansko puško z 250 komadi municije in 5 granat.

Prva naloga Kasteliceve raztrganske patrole je bila: „Dne 30. 12. postaviti zasedo v Hribernikovi vulgo „Ramšakovi" hiši na Dobrovljah. V hišo vstopiti šele v mraku. Ko pride domov partizan Matevž Ramšak — ujeti živega."

Oberscharführer Hans Göttle (1) s svojimi raztrganci.

Göttlejeve natančno izdelane načrte pa je prekrižal nepredviden dogodek, ki je bil srečen za partizana Matevža, naslednji dan pa je imel zelo tragične posledice.

Raztrganci so mimo cerkvice Sv. Urbana prišli na Dobrovlje do kmeta Završnika, po domače Covnika, že ob 15.30. Ta je že nekaj dni kuhal žganje. Kastelic je Covnika poznal, zato se je odločil, da bodo do večera ostali pri njem, zvečer pa bodo odšli na cilj, v Ramšakovo hišo, ki je bila oddaljena dobrih 100 metrov. Medtem ko so raztrganci čakali noči pri Covniku, so pridno pokušali njegovo žganje.

Zvečer so raztrganci takoj, ko so vstopili v Hribernikovo-Ramšakovo hišo, zahtevali od hčerke Alojzije (Slavke), da jim pove kje ima brata (polbrat). Seveda je rekla, da ne ve. On je bil tedaj v resnici pri terencih, ki so imeli bunker za Bezovco pod domačijo Helene Rovšnik — po domače pri Jugovih.

Matevž je ravno to noč, ko so raztrganci stražili pri Ramšakovih, prišel domov. Ker je pri raztrgancih žganje opravilo svoje, niso bili dovolj pozorni. Zato je uspela Matevževa mati opozoriti partizana na nevarnost. S tem, da se je pravočasno umaknil, je propadel Göttlejev načrt.

Raztrganci so pri Ramšakovih dežurali izmenično do jutra, pridno pa obiskovali Covnika, ki je bil radodaren z žganjem. Zjutraj so se vsi še enkrat zbrali okoli kotla in popili vsak štiri kozarce „kačje sline". S tem se je pričel drugi del njihovega tragičnega pohoda. Vodja raztrganske patrole Ivan Kastelic je odločil, da gredo v „Janžovske jame". Močno vinjeni so prišli do Dežnikarjeve hiše. Tu so mati, dve hčerki in sin nič hudega sluteč rezali slanino. Kastelic je od vseh prisotnih zahteval legitimacije in jih vprašal, če so bili pri njih partizani. Sin Franc je prvi zaslutil, da se bo zgodilo nekaj tragičnega, kar je razbral iz Kastelčevih krvavih oči in opotekajoče hoje. Počasi se je umikal iz hiše in se usmeril proti sosedu.

Ni še bil daleč, ko je nenadoma zaslišal kričanje svojih sester. Raztrganci so jih pretepali. Nenadoma je počila puška, v megli pa je France zagledal sestro Terezijo, ki je bežala in je nato padla na njivo. Kmalu za tem je zaregljala brzostrelka. Nihče od sosedov ni upal do Dežnikarjevih.

Nekaj časa je bilo vse tiho, nato so pretresle ozračje bombne eksplozije, hiša pa je začela goreti. Sosedje do tedaj še niso mogli ugotoviti, kaj se je dogajalo. Ko so raztrganci odšli z napolnjenimi nahrbtniki, so se približali hiši. Pred vhodom sta mrtvi ležali hči Antonija in mati Antonija. Obe sta bili prestreljeni z rafali strojnice. Tudi Terezija, ki je ležala na njivi, ni več kazala znakov življenja.

Prebivalci so bili silno pretreseni, bili pa so v dvomih, ali naj obvestijo nemške oblasti o dogodkih. Vsem je bilo jasno, da so zločin storili raztrganci — uslužbenci nemške policije. Domači sin Franc pa je le odšel na žandarmerijo v Braslovče.

Med potjo, ko so šli raztrganci na svoje oporišče v Mozirje, je Kastelic poučeval svoja pajdaša, kaj bodo poročali svojemu šefu Göttleju. Nanje naj bi streljali partizani in domači sin, ki je pobegnil. Žene pa so postrelili, ker so hotele pobegniti. Prebivalci Dobrovelj so bili zaradi dejanj raztrgancev silno vznemirjeni oz. razkačeni. Nemci so tudi spoznali, da ljudje vedo, da so bili povzročitelji zločinov v nemški službi. Zato so uvedli preiskavo, ki naj bi formalno potolažila Dobroveljčane.

Dne 4. januarja 1944 s raztrgance Ivana Kastelica. Franca Menčaka in Franca Stenšaka javno ustrelili v Braslovčah.

Kriminalistični sekretar pri SIPO — SD v Mariboru Kurt Zibell pa je 27. I. 1944 zapisal:

„Izvidniki (aufklärer) Kastelic, Menčak in Stenšak so bili 4. I. 1944 ustreljeni v Braslovčah, zato jih je registrirati kot „odpuščeni zaupniki".

Tomo Jurčec

TO STRAN POSVEČAMO KMETIJSTVU

V imenu pokrovitelja SOZD-a Hmezad je mag. Vlado Gorišek najboljšemu koscu podelil priznanje in koso.

Na svidenje prihodnje leto

Tudi osmo srečanje mladih zadružnikov Slovenije na Vranskem je uspelo. Mnogi udeleženci srečanja so ob slovesu dejali: „Vidimo se zopet naslednje leto. „Preko 400 se jih je zbralo, v teh letih pa pet tisoč, in tako je srečanje na Vranskem postalo pomembna manifestacija mladih kmetov. Zadovoljni so bili tudi organizatorji: Republiška konferenca ZSMS, Zadružna zveza Slovenije in Turistično društvo Vransko, še posebej zato, ker jim letos vreme ni ponagajalo.

Najprej je mlade zadružnike pozdravil predsednik RK ZSMS Andrej Brvar in se z njimi zadržal v krajšem pogovoru. Sledil je večer s kmečko kuhinjo, v pripravi jedi pa se je pomerilo 22 ekip. Tudi tokrat so dekleta s svojo spretnostjo in izvirnostjo v kuhanju kmečkih jedi pripravila marsikaj dobrega za pod zob. Komisija, ki je ocenjevala njihove izdelke, je izrekla precej pohval; prvo mesto pa dodelila ekipi iz Slovenj Gradca.

Predstavniki aktivov mladih zadružnikov so v nedeljo dopoldan obiskali znano Brišnikovo kmetijo in se po ogledu živine pogovarjali o možnostih za večjo pridelavo mleka. Ni slučaj, da so obiskali to kmetijo, saj le-ta sodi med večje proizvajalce mleka pri nas in v Evropi. V prvih sedmih mesecih so ga že oddali 120 tisoč litrov oziroma 6 tisoč litrov po kravi. Dr. Janez Verbič iz kmetijskega inštituta je govoril o nekaterih problemih v mlečni proizvodnji, mladi pa so se v sproščenem pogovoru predvsem zanimali za rezultate, ki jih dosega Brišnikova kmetija.

Travnik pred Podgradom je popoldan zopet oživel, saj se je v košnji, grabljanju, postavljanju zastav, plezanju in napajanju živine pomerilo kar 41 ekip. Zmagovalec v košnji je bil kosec iz Slovenj Gradca, kot edina predstavnica nežnega spola pa je nastopila in dobila posebno priznanje. Tekmovanje je bilo vse do zadnje discipline izenačeno, zmagala pa je ekipa Slovenj Gradca.

Na koncu lahko organizatorjem izrečemo priznanje, predvsem pa neutrudnim Vranšanom, ki so se trudili, da je tudi letošnje srečanje uspelo.

jk

Dober pridelek se najbolj v žepu pozna

Kakšnih sto let že raste hmelj na poljih sedanjega gospodarja Stanka Podbregarja iz Ojstriške vasi pri Taboru. Domače ime kmetije pa se je uveljavilo pred več kot dvesto leti, ko so njegovi predniki izdelovali sekire korošice in od tistih dni se je obdržalo domače ime kmetije: pri Korešiču.

V dneh pred obiranjem hmelja si je Stanko našel čas in odšel v gozd po gobe. Medtem ko glave hiše ni bilo doma, sva z njegovo ženo Ano počakali in ni nama bilo dolgčas. Ana je razlagala, da ima Stanko gobe skoraj tako rad kot hmelj. Iz gozda nikoli ne pride praznih rok. Doma pa je bil le še triletni vnuk Luka, oče Janko in mama Anica sta bila v službi. Bodoča gospodarja kmetije sta zaposlena, vendar popoldan krepko primeta za delo.

S polno vrečo gob se je vrnil naš letošnji hmeljarski starešina. „Če le morem, jo mahnem v gozd, lahko bi rekel, da si v gozdu odpočijem oko in živce,« je rekel Stanko.

Ob gobah smo skoraj pozabili, da se moramo pogovoriti o hmelju, ki ga prideluje letošnji hmeljarski starešina.

Kot mnogo savinjskih hmeljarjev je tudi Stanko zrasel ob tej žlahtni rastlini. Že kot desetleten fantič se je smukal po hmeljiščih in pomagal očetu. Hmelj je vir zaslužka, jeze, žalosti in veselja že tretjemu rodu. Podbregarjevi imajo osem hektarjev zemlje in od tega skoraj dva in pol hektarja hmelja. Za gnoj in mleko imajo v hlevu enajst govedi. Sedem krav molznic jim daje mesečno toliko kot znaša zelo dober osebni dohodek v delovni organizaciji.

Takrat, ko so njegovi predniki zasadili prve korenine hmelja, so ga sušili kar na soncu. Prodajali so ga na lastno pest. Stanku hmelja ni bilo treba nikoli tako prodajati, spominja pa se zaskrbljenega obraza očeta in pravi:

»V letih, ko je bilo hmelja dovolj, nihče ni vedel, ali naj ga proda ob deveti ali dvanajsti uri. Cena se je spreminjala na ure in ko so ga ljudje že kupili za zelo nizko ceno, dobrega hmelja nihče še povohal ni.«

Podbregarjevi ohranjajo tradicijo dobrih hmeljarjev in dober hmelj je družini največja skrb.

»Ko so v naši dolini začeli ropotati obiralni stroji, jim nisem preveč zaupal, in dokler nismo dobili svojega, smo hmelj obirali kar ročno,« je pripovedoval sogovornik.

Od petnajst do dvajset obiralcev je prišlo. Tisto resnično veselje ob hmeljarskem likofu je pred štirimi leti tudi tu zamrlo, torej od kar kmelj obirajo strojno.

Mama Ana je hitela pripovedovati: »Posuši ga Janko, ki je za to delo že pravi strokovnjak.« In po premisleku: »Dobrega naslednika kmetije bomo imeli. Priden je in nikoli ni treba iskati mehanikov, ko odpove kakšen stroj.

Stanku se je že nabralo priznanj za dober hektarski donos in kakovost hmelja. Letos ga je dobil za golding, ki ga je v njegovih hmeljiščih več kot polovico.

»Takšna priznanja so še spobuda za nadaljnje delo, toda kakor koli že, se dober pridelek še najbolj pozna v žepu,« je povedala Stankova žena.

Z letošnjim hmeljem Stanko ni zadovoljen. Najprej ga je nekaj uničilo nepravilno škropljenje, nato pa ga je še dvakrat pošteno oklestila toča.

»Od nepravilnega škropljenja se je posušilo le nekaj trt, kar veliko je tistih, kjer se je rast ustavila. Škode ni mogoče točno oceniti, ker hmelj še ni dorasel, mi je pripovedoval gospodar.

Še ga motijo nekatere stvari. Zadruga bi mu morala plačati še 28 dinarjev doplačila za lanski pridelek hmelja. Kmalu bodo vozili nov hmelj, pa še računi za lanskega niso poravnani.

Skromen je Stanko, ko sem ga vprašala, kaj mu pomeni funkcija hmeljarskega starešina.

»Mogoče je to priznanje za dolgoletno delo, toda nisem edini, ki sem si ga zaslužil,« je razmišljal starešina.

Marjana M. Natek

Hmeljarski starešina Stanko Podbregar z ženo Ano

HMELJARJI SO PRAZNOVALI

Savinjski hmeljari so v prvi polovici avgusta že dvaindvajsetič praznovali dan hmeljarjev. Najbolj zanimiva pa je bila zaključna prireditev v Braslovčah s povorko voz, ki je pritegnila pozornost obiskovalcev.

Na tej tradicionalni turistični prireditvi so sodelovali aktivi mladih zadružnikov in posamezne delovne enote Kmetijstva. Prikazali so stara hmeljarska opravila in običaje, ki so bili značilni za hmeljarje pred strojnim obiranjem hmelja. Zaigrali so star in nov način prodaje hmelja. Največ zanimanja je pritegnila predstavitev novega hmeljarskega starešine, ki je letos Stanko Podbregar iz Ojstriške vasi, in spremljevalke Helene Golavšek iz Migojnic. Ob koncu prireditve so predstavniki Sipa Šempeter demonstrirali delovanje najnovejših strojev, ki so jih v zadnjem času ponudili tržišču.

V okviru hmeljarskega praznika podeljuje poslovna skupnost za hmeljarstvo vsako leto priznanja in plakete za najvišje hektarske donose in kakovost hmelja. V začetku avgusta so se zbrali hmeljarji v Žalcu na družabnem večeru, kjer so podelili zlate, srebrne in plakete.

Zlato plaketo za 2016 kilogramov goldinga je prejel Marjan Jelovšek, srebrno Stanko Podbregar in bronasto Jože Jurak. Za 2575 kilogramov pridelka aurore je prejel zlato plaketo Slavko Hribernik, srebrno Viki Ježovnik in bronasto Ivan Rojnik. Za najvišji pridelek atlasa je prejel zlato plaketo Jože Jurak za 2481 pridelka na hektar, srebrno Franc Sedminek in bronasto Slavko Hribernik.

—mn.

»Špičenje« hmeljevk, ki je sicer že pozabljeno so prikazali v povorki vozov ob hmeljarskem prazniku.

Dragocena poživila iz čebeljih pridelkov

V Čebelarski zadrugi na Mirosanu nudijo poleg medu vse več čebeljih proizvodov oziroma mešanic iz matičnega mlečka, cvetnega prahu in medu. V tej delovni organizaciji predstavlja izvoz medu kar četrtino celotnega prihodka.

Lani se je čebelarjem na Mirosanu pridružila še ljubljanska čebelarska zadruga. Delno zaradi združitve, delno zaradi boljših pogojev, ki jih v zadnjem času nudijo kooperantom, se je povečalo število kooperantov. Združujejo dvesto kooperantov iz vseh področij Slovenije. Pridobili so jih z boljšimi odkupnimi cenami medu in s krediti za večanje čebeljih družin. Poleg tega jim pripravljajo voščine, satnice in pomagajo s strokovnimi nasveti. Letno izdelajo okoli sedemsto panjev, ki pa jih prodajajo tudi tistim, ki niso kooperanti zadruge.

Še pred desetimi leti je imela zadruga več kot tisoč čebeljih družin, zadnja leta pa jih imajo le okoli tristo. Vzrok za takšno zmanjšanje je botrovalo nenehno pomanjkanje delavcev, ki bi bili pripravljeni delati v čebelarstvu. Največ čebeljih družin imajo v okolici Zadra. Njihovi čebelarji pa vozijo panje na pasišča kadulje, akacije, rožmarina, žepka in drugih medovitih rastlin. Tako nudijo več vrst kvalitetnega medu. Lani so odkupili okoli 160 ton medu, od tega največ cvetličnega, štiri tone cvetnega prahu in sto petdeset kilogramov matičnega mlečka.

V njihovi ljubljanski poslovni enoti že več kot dvajset let mešajo čebelje pidelke pod skupnim imenom gelée royale. Vsi ti preparati so mešanica medu, matičnega mlečka in cvetnega prahu. Pripravljeni so na isti osnovi, vendar v različnih koncentracijah posameznih snovi. Vsi ti izdelki poživljajo in ohranjajo človeški organizem. Čebelarska zadruga še najbolje prodaja Gelee royale super, ki na organizem deluje izredno poživljajoče.

Vse uspešneje sodelujejo z ljubljanskim Lekom, s katerim skupaj izdelujejo biopol, ki je fermentirani cvetni prah in propolisova tinktura.

Akacijev in gozdni med prodajajo Avstrijcem in Italijanom. Do konca leta ga bodo na obe tržišči prodali okoli dvesto ton. Cenovno je tovrstni izvoz nezanimiv, ker na teh tržiščih dosegajo nižjo ceno kot na domačem. V prihodnje si bodo pizadevali, da bodo izvažali še ostale čebelje pidelke.

Med in izdelki Čebelarske zadruge — nepogrešljivi v vsaki družini **(Foto: L. Korber)**

Hmezad

DO NOTRANJA TRGOVINA
TOZD MALOPRODAJA
ŽALEC tel.(063) 710-416

KMETIJSKO TEHNIČNI PRODAJNI CENTER
NUDIMO VAM:

TRAKTORJE ZETOR 50 in 70 KS, **DEUTZ** 48 in 60 KS, **ursus** 60 KS, izkopalnike krompirja, nakladalno silažne prikolice, cisterne za gnojevko, kabine za traktorje UNIVERZAL, URSUS in FIAT, ličkalnike za koruzo, transporterje in ostalo blago iz širokega programa BLAGOVNICE!

VAŠ NAKUP OD VIJAKA DO TRAKTORJA

blagovnica
·hmezad·

Med našimi delavci na oddihu

V začetku avgusta smo skupaj z Radiom Celje in Novim tednikom obiskali delavce nekaterih naših delovnih kolektivov, ki so na oddihu v Piranu. Tedaj je bila turistična sezona na višku, plaže polne in čeprav je bilo letošnje vreme muhasto, je ta dan žgalo kot za stavo. Čeprav ni bilo veliko časa, se seveda osvežitvi v vodi in pivu nismo mogli odpovedati. Čeprav v Piranu nismo zasledili plakata ali druge propagande za zabavni večer, v katerem so sodelovali ansambla ŠIK in kvintet Frankolovčani in pevca Elda Viler in Oto Pesner, seveda tudi ni manjkalo družabnih iger, ki jih je neutrudno vodil Tone Vrabl, se je kljub temu pred počitniškim domom Tekstilne tovarne Prebold zbralo veliko število obiskovalcev. Tekstilna tovarna Prebold je bila pokrovitelj tega prijetnega večera, ki je trajal pozno v noč. Posebej so nam ostale v spominu ribe, ki so jih pripravile kuharice preboldskega počitniškega doma. Sicer so pa kuharice tudi delavci Tekstilne tovarne Prebold zelo pohvalili. Na posnetku zadovoljni obiskovalci javne radijske oddaje.

jk

Le pol kilograma sladkorja za koš krompirja

Kot mule so ženske iz Marije reke še pred tridesetimi leti nosile koše dobrot na ono stran v Trbovlje, čez Reško planino in Šmiklavž. Med njimi je bila tudi Marija Kos, ki je trpko izkusila, kaj pomeni služiti denar dobesedno na hrbtu. Več kot tisoč košev je znosila knapovskim ženam v letih pred in po vojni.

»Po vsem tistem, kar sem preživela, boste lahko ostali kar dva dni, toliko vam bi lahko povedala,« je rekla Marija in dodala, da si ne želi, da bi bila še enkrat mlada.

Marija si je na svoja ramena že krepko zadala sedmi križ, čez dve leti jih bo imela osemdeset. Obraz ne kaže vseh naporov preteklega življenja. Prepletajo ga le drobne gubice, ki se prijetno poglobijo, ko se nasmeje. Toplino in mir izražajo njene modre oči. Tisti mir človeka, ki se zaveda, da je življenje takšno, kakršno pač je in sam pri tem lahko le malo spremeni.

Omožila se je v začetku štiridesetih let. Z možem sta kupila sedanjo Kosovo domačijo, kjer je vse propadalo. Kuhali so na ognjišču v črni kuhinji. Komaj je bilo za vsakdanji kruh. Mož je bil bolehen in Marija je morala podpirati še več kot tri vogale pri hiši.

Nič kaj rada se ne spominja tistih časov in pravi: »Od tod do Trbovelj je dobre tri ure hoda. Okoli trideset kilogramov raznih dobrot sem naložila v noš in se odpravila v Trbovlje. Nosila sem vse tisto, česar si doma nismo smeli privoščiti. Zelenjavo, sadje, smetano, kokoši.« Njena družina je imela vse to le za največje praznike in doda: »Medtem ko smo mi iz dneva v dan jedli žgance, zelje in krompir, so se drugi mastili s piščanci,« se končno le nasmehne sogovornica.

Vstajala je ob četrti uri zjutraj in krenila proti Trbovljam. Večkrat je bila lačna kot sita. Po dolgi poti je morala še vse raznositi gospodinjam po hišah. Na tržnici je zmeraj slabo prodala. Ko sem jo vprašala po ceni, je rekla:

»Najbolje sem prodala takrat, ko sem dala napol zastonj.« Slaba je kupčija, pri kateri se smeji samo eden, še posebej, če tistemu ni do smeha, ki je moral krepko garati, da je kaj zraslo.

Marija se spominja tudi dobrih gospodinj, ki so vedele za njene napore.

»Tiste, ki so vedele, da je za mano že dolga pot, so mi privoščile tudi skodelico kave in kos kruha. To je bilo takrat še veliko več kot napitnina,« je povedala.

Kako malo so bili vredni žulji sogovornice, in napor s košem do Trbovelj. Za vse, kar je prodala, je potem lahko le bore malo kupila.

»Za poln koš krompirja sem lahko kupila le pol kilograma sladkorja,« se spominja in doda: »Nihče danes niti pomislil ne bi, da bi pridelke prodal za tako smešno ceno.«

Dvakrat na teden je romala tja čez. Pozimi, poleti, v blatu in dežju. Nemalokrat je namelo toliko snega, da je komaj prišla do cilja. Še dolga pot jo je nato čakala po kupčijah v revirjih. Doma jo je vedno že čakalo delo. Nikoli si ni mogla privoščiti, da bi po naporni poti sedla in se odpočila. Prijela je za motiko, volovsko vprego . . . Iz zemlje so morali potegniti čim več, da je lahko kaj prodala. Še ponoči je bolj malo spala, za pranje in šivanje so ji ostajali samo večeri. Večkrat je prala pri siju meseca. Po nočeh so mlatili žito, sončnice. Že zarana pa si je oprtala koš in ga nesla v Trbovlje.

Današnjih dni Marija ne more primerjati s temi garaškimi. Ob sinu in snahi ji je prav prijetno in vztrajno trdi: »Nikoli več ne bi bila mlada.«

Marjana M. Natek

Marija Kos (Foto: Ljubo Korber)

HRENOV LIST PROTI GLAVOBOLU

Tistim, ki proti glavobolu kar požirajo tablete, bo mogoče prav prišla izkušnja Marije Kolar iz Dolenje vasi pri Preboldu, ki pravi, da proti tej nadlogi učinkovito pomaga, če si položite na glavo hrenov list. Listov rastline, ki še veselega prisili, da joče, njej ni bilo treba prevelikokrat uporabljati. Pri svojih sedeminosemdesetih letih se lahko pohvali, da je bila lani prvič pri zdravniku. Živahna Marija pravi, da bi še kar šlo, roke in glava so v redu, le noge jo bolj slabo nesejo. Za zdravje pa še čajev nikoli ni marala.

Sama živi v majhnem, toda prijetnem stanovanju v Dolenji vasi. Zmotila sem jo med pripravo kosila in v pečici je prijetno cvrčalo.

»Sama kuham, pospravljam in delam na vrtu,« je rekla zgovorna Marija. »Nikoli mi ni dolgčas. Vedno je kdo pri meni. Še posebej, če grem doli na vrt, zmeraj pride kdo mimo in kakšno rečemo.«

Dvaintrideset let je že upokojenka. Tekstilne tovarne Prebold, in zaslužen pokoj si je morala trdo prislužiti. Pred drugo svetovno vojno je okusila grenak in težko prislužen kruh delavke. Zibel ji je stekla v Podvinu pri Braslovčah. Nekaj časa je delala v Lesni industriji na Polzeli. Pot za kruhom jo je z možem zanesla tudi v Laško pivovarno. Leta sedemindvajset je delniška družba ustavila pivovarno in delavci so ostali brez dela. »Lahko bi se zaposlila v Ljubljanski pivovarni, pa nikoli nisem marala mest,« dodaja.

Brez dela se ni dalo živeti, tako sta našla delo v preboldski tekstilni tovarni. Nekaj let so delavci delali za malo denarja. Leta štiriintrideset pa je jim izkoriščanje prekipelo, Marija in mož sta bila med tistimi, ki so za svoje delo zahtevali boljše plačilo.

»Stavkali smo cel mesec. Moški so stražili tovarno, tako da nihče ni odnesel ničesar iz tovarne. Kmetje so bili solidarni z nami, v tovarno so nam nosili hrano. Spali smo kar pri strojih. Kdaj pa kdaj sem šla pogledat, kako je z mojimi tremi otroki,« je pripovedovala. Po premisleku je rekla: »Takrat nisem vedela, kaj sta to sindikat in partija. Solidarni smo bili. Za nobeno politiko se nisem nikoli zanimala.«

Po stavki so le malo dosegli. Lastnik tovarne jih je kaznoval tako, da jih je odpustil.

»Štirinajst dni sem bila doma. Preveč delavcev so takrat odpustili, da bi še lahko shajali naprej. Delo smo zopet dobili, plača pa je bila višja le toliko, da sem si s povišico kupila pol žemlje,« se spominja in nadaljuje: »Zaslužila sem tristo dinarjev in nisem vedela, ali naj jih gledam ali naenkrat zapravim. Toda bila sem mlada in popoldan sem hodila kmetom pomagat in smo se pretolkli.«

Še nekaj lepih spominov je privlekla na dan. Njeni dekleti sta se kmalu vključili v sokolsko društvo.

»Ko sem bila mlada, sem si vedno želela, da bi bila zraven, pa mi mati ni dovolila,« pravi in po premisleku: »Tako lepe obleke so nosili.«

Po več kot trideset letih v Tekstilni tovarni na svojo Marijo nikoli ne pozabijo.

»Takšnih je malo,« pravi. »Po tolikih letih me še vedno povabijo na praznik kolektiva. Vesela sem in zadovoljna, da so takšni,« je vesela Marija.

Le penzija je bolj slaba, je potožila. »Malo več kot stari milijon dobivam in še krajevni samoprispevek plačujem in tolikokrat sem že rekla, da od tega ne bom ničesar potrebovala,« reče malo za šalo, malo za res.

Marjana M. Natek

Okrogle zgodbe Stergarjevega Pepija

Marijarečani dogodke povojnega obdobja živo povezujejo z Jožetom Krašovcem, po domače Strgarjevim Pepijem. Mož, ki nima dlake na jeziku, je bil kar pet mandatnih obdobij občinski odbornik pa tudi večleni predsednik krajevnega odbora Marija Reka in aktivist.

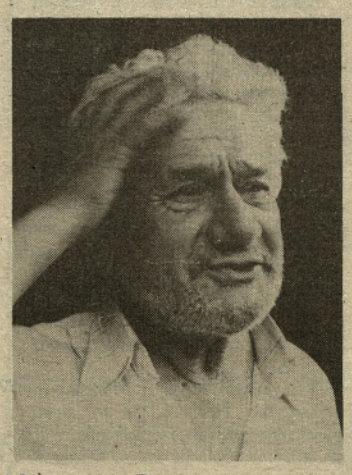

Stergarjev Pepi

Ni naključje, da so si Marijarečani v teh letih napeljali elektriko in zgradili ceste, s katerimi so se povezali z dolino. Pepi nam je znal veliko povedati o »peripetijah« tega časa, ko je kot aktivist in predsednik krajevnega odbora sodeloval pri obveznih odkupih, ki so tudi v Marija Reki segli ljudem do živega.

Bil je deževen dopoldan, ko smo se zapeljali v Marija Reko in poiskali Pepija. Prišel je na prag, nas nezaupljivo pogledal. Nekoliko so se mu tresle roke, sicer pa je bil takoj pripravljen za pomenek, ki je stekel na hišnem pragu. Kot bi stresal z rokava, nam je pripovedoval vesele in druge zgodbe iz povoljnih let, ko je bil predsednik krajevnega odbora, občinski odbornik in aktivist pri odkupih.

»So djali krajani, da bi bilo dobro imeti elektriko v hišah in da naj jaz, ki sem občinski odbornik, pobaram, če bi nam občina kaj primaknila za elektrifikacijo. Obljubili so milijon, s katerim ne bi mogli začeti. Šel sem drugič na občino in takrat so nam obljubili pet milijonov. Za začetek je bilo. Zbrali smo les za drogove in skopali jame. Ker je bilo občinskega denarja premalo, smo sami pridjali skromne prihranke in tako je šestega oktobra 1958. leta zasvetila električna luč. Za naš zaselek je bil to praznik, ki se ne pozabi.«

Povojni čas je navrgel marsikaj. Najteže je bilo z obveznimi odkupi. Zemlja v hribih je bolj trda kot v dolini, zato so se kmetje branili obveznih oddaj. Ker so nekateri vestno oddajali, drugi pa ne, je bilo treba zamudnike ostreje priviti. To pa je bilo za Pepija, ki ga je poznal vsak otrok, najteže.

»Nekega jutra je bilo, ko je prišel k meni gosposko oblečen človek, se razkoračil na dvorišču in dejal, da je Matija Kovačič z okraja in da ga naj odvedem k tistim kmetom, ki nočejo dati živine iz hleva.

Kar po bližnjici sva se povzpela do najbližnjega kmeta. Gospodar in gospodinja sta kidala v hlevu. »Dajta voliča, z menoj je človek z okraja Matija Kovačič,« sem rekel. Ona dva pa nazaj: Naj bo z okraja ali ministrstva, živine ne dava iz hleva! To rekši, sta trdnjeje stisnila vsak svoje vile. Položaj je postal napet in kazalo je, da bo nastal pretep.

Človek z okraja se je umaknil za moj hrbet, najbrž zato. da bi jo ucvrl po sadovnjaku, če bi začelo treskati. Nekako smo se pogovorili in ženska nama je prinesla celo žganjico v zelenki. Ponudila je gostu z okraja, ta pa je odmaknil roko in mi dejal, da sta gostitelja prinesla zastrupljeno kačjo slino. Če se bom stegnil, si je mislil, on ne bo poskusil žganja. Nič mi ni bilo in pozneje je nagnil steklenico tudi aktivist z okraja.

Povsod pa ni šlo tako gladko. Na neko kmetijo je prišel nakupovalec (gnojač) in ženskama, ki sta gospodarili na kmetiji, dejal, da bo iz hleva odgnal voliča, ker dolgujeta toliko in toliko mesa. Nič nista rekli. Ko pa je mož prignal voliča na dvorišče, je pritekla ena od sester in presenečenemu nakupovalcu pljusknila lonec gnojnice v obraz. Zatulil je kot vol, izpustil živinče in zbežal k potoku, da se je opral. Med tem pa sta ženski odpeljali voliča in ga skrili v gozdiču.«

Na občinski urad je prišel znanec in pobaral Pepija, če bi mu šel za pričo, da je pred vojno več let delal v rudniku. »Ne bom ti podpisal, ker ne govoriš resnice. Vem, da si v rudniku delal vsega dva meseca,« mu je odbrusil Pepi. »Če nočeš zlepa, boš zgrda,« mu je zagrozil znanec in odšel na sodišče. Ko je sodnik poklical Pepija, mu je ta rekel, da lahko priča zgolj za tista dva meseca. Seveda se je znanec hudo razjezil in mu celo zagrozil, da ga bo spravil na hladno. »Kar poskusi, reva,« mu je odvrnil Pepi. Neke noči, ko sta se skupaj vračala iz Prebolda v Marija Reko, je grmelo in treskalo, da ljudje niso mogli spati, vendar mu Pepi ni ostal dolžan.

Podobnih zgodb je bilo še veliko in Pepi jih je bil pripravljen pripovedovati, a kaj ko nas je pod kapom močil dež, zato smo se poslovili . . .

L. Trstenjak

foto: L. K.

Veselica

Godba igra, ljudje pijejo, pojo in vriskajo. Na plesišču je mlado, srednje in staro.

Napravim kratek sprehod po gozdu. Obstanem. Zdi se mi, da za grmom zaslišim otroške vzdihe. Še nekaj neslišnih korakov, potem razločno slišim.

— Ne Jože, ne, ne, ne! . . .

Kaj se dogaja za grmom? Res je, radovednost ni lepa čednost. Pa, če je vmes posilstvo? In zanka se sama razvozlja. Najprej se pokaže kuštrava glava. Fant, dolgolasec, za njim drobceno dekletce. Prepoznam jo. In ona mene. Nerodno mi je. Dekletce si popravlja krilo. Mogoče ima trinajst let. Mogoče!? Vem le to, da je končala sedmi razred osnovne šole. Ve, da sem učitelj v pokoju. Prijetno razneži obraz

— Zdravo! Na sprehodu, tovariš?

— Nekaj takega. Pa ti?

— Tudi. Jože, slišiš, igrajo, greva plesat!

— Plesat, plesat! krikne mladec. »Adijo, tovariš!« mi pomaha z levico, z desnico pa brenkne dekletce po zadnji plati.

Primeta se za roke in tečeta na plesišče. Sama otroškost ju je. Fant je mogoče dve, tri leta starejši.

— Juhuhu, juhuhu . . .!

Spet sem na veseličnem prostoru. Oči iščejo srečni par med pari, spletenimi skoraj s samimi otroci. Pijejo, vriskajo, ni jim mar, do kam sežejo roke. Pijejo vino, pivo, žgane pijače. Po želji. Z denarjem nihče ne skopari. Le kje so ga dobili? Nekdo ponuja cigatete. Vsi prižgejo, prav vsi. Potem še kar ubrano zapojo:

»Kaj nam pa morejo, morejo, morejo . . .«

Približam se. Nihče ne umakne ne cigarete, ne pijače, ne rok.

— Tovariš, sedite! Jože, plačaj dva deci! »de dekletce, ki si je maloprej poravnavala zmečkano krilo.

Naj jim delim nauke? Osmešil bi se. Pijem, vsi pijemo. Gledam srečne otroke. Skoraj sami šolarji, toda ne iz naše šole. Iz sosednje. Mimogrede pobaram dekletce:

»Jože je tvoj brat, kajne?«

— Brat? Ha, ha, ha! Moj fant je!

»Pa ne prvi!« pomežikne Jože.

— Koliko pa si stara?

— Štirinajst jih bom!

— Kaj pa starši pravijo? Vedo, da si tukaj?

»Seveda vedo,« reče, ko na dušek izprazni kozarec. »Jože je prišel pome, pa sva šla. Zakaj pa ne? Saj je veselica!«

S plesnega odra spet glasba. Kot nori so se zagnali na plesišče. Prerinem se do poveljnika gasilskega društva.

— Poslušajte, tovariš, otrokom ne bi smeli točiti alkoholnih pijač! Pa me debelo pogleda, dolgo me motri od nog do glave:

— Hm, učiteljček, misliš, da si v šoli, ha? Kdor pošteno plača, pošteno dobi, je postrežen, kot se šika. Človek božji, saj nismo v srednjem veku! Ponjemaješ?

Pri spodnjem šanku sem naročil trikrat po dva deci in porcijo čevapčičev. Cena pa hudirjevo zasoljena. Le koliko imajo ti otroci denarja?! Pa kaj hočemo: dandanašnji so veselice za vse, tudi za odraslo osnovnošolsko mladino.

Drago Kumer

OBISKALI SMO KRAJEVNO SKUPNOST TABOR

Brez prostovoljnega dela bi imeli še manj

Marsikatera lepa misel se je že utrnila ob pogledu pod obronke Krvavice, Čemšeniške planine, Javorja in drugih vršacev, ki se gosposko dvigajo nad Taborom. Kraj je zaradi njihove veličine in temnih gozdov skoraj neopazen. Pravzaprav se sploh ne razlikuje od številnih podeželskih krajev, katerih jedro označujejo trgovina, gostilna in cerkev.

V teh krajih je zgodovina bogato popisala svoje strani. Rod, ki tu živi, je marljiv, garaški. Vsi so si znali služiti kruh s trdim delom. Življenje in zgodovina sta jih izklesali tako, da se marsikateremu naključnemu obiskovalcu dozdeva, da so Taborčani samosvoji, trmasti in vase zaprti ljudje. Celo nedostopni in trdi se zdijo bežnemu obiskovalcu. Komur pa se človek teh krajev odpre, mu bo ostal dober prijatelj.

TABOR NEKOČ . . .

Kolesa zgodovine so v davnih časih bogato mlela, morda še bolj kot današnje dni. Toda le kdo bi vedel natanko, kdaj so se v ta del Savinjske doline preselili predniki današnjih prebivalcev. Zagotovo pa je, da je tudi področje Tabora že povezano z zgodovino Rimljanov. Tod mimo so koral.le rimske legije na severo-vzhod proti Baltiku po jantarni poti, toda ne po dolini, ker je bilo tam močvirje, ampak s Trojan preko Presedel, Tabora in naprej proti Gomilskem in Šempetru.

Kaj se je dogajalo na tem koščku naše zemlje, bi morda

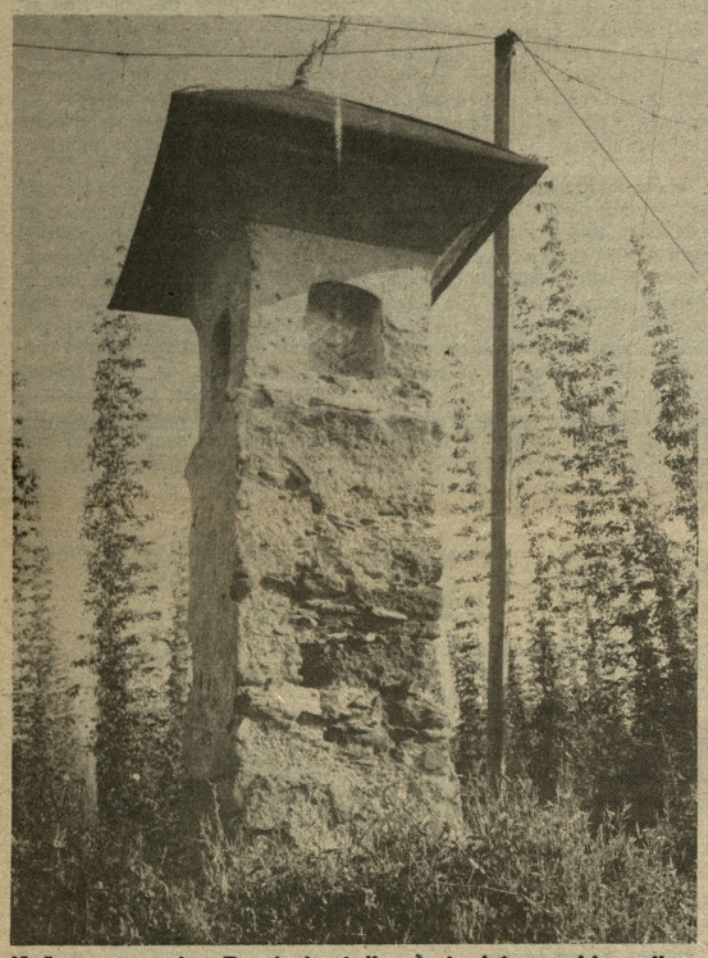

Kužno znamenje v Pondorju stoji na petnajstem poldnevniku.

največ povedal grad Ojstrica, ki je bil eden izmed prvih krajišnikov Žovneških in poznejših grofov Celjskih. Le malo je gradov v spodnji Savinjski dolini, katerih bi ljudje spletli toliko pripovedk kot ravno o tem. Tukaj je bilo deželno sodišče, imenovano »krvava rihta«. Celo za neplačan belič in neopravljen dan tlake so v podzemljih hirali od žeje in lakote. Z gradom je tudi tesno povezana usoda celjskega grofa Friderika II in njegove ljubice in žene Veronike Deseniške, ki so jo v gradu ali v njegovi bližini utopili. Na gradu Ojstrica se je pravzaprav začela in končala zgodovina Celjskih grofov. Tukaj so se še poslednjič upirali Habsburžanom.

S Habsburžani je ta rod dobil tuje gospodarje. Prav okoli Ojstrice je zgodovina napletla novo zgodbo. V letu 1635 se je zaradi brezobzirnega izkoriščanja takratni živelj uprl graščaku Feliksu Schattenbachu. To, kar je pomenil Matija Gubec za kmečki upor, ki se je kot požar razvnel po delu Slovenije in Hrvatske, je pomenil kmečki puntar Boštjan Natek za upor, ki se je začel prav v okolici Tabora. Upor se je hitro razširil po večjem delu Spodnje Štajerske in na sosednjo Kranjsko. Uporni kmetje so porušili kar 67 gradov. Toda izkoriščevalci so zbrali dovolj moči, da so jih zatrli in »krvava rihta« je imela zopet veliko dela. Devet let kasneje so se kmetje zopet uprli, vendar zopet brezuspešno.

Tudi zametki industrije so prišli zelo zgodaj v te kraje. V dolini Ojstrice je ob koncu osemnajstega stoletja obratovala glažuta. Že v začetku devetnajstega stoletja jo je kupil Janez Friderich, ki jo je kmalu opustil, ker je zaradi premoga kupil Libojsko. V spomin na tiste čase je ostalo imé griča Glažuta.

Kar pet opekarn je žgalo opeko v času od devetnajstega stoletja, najprej le z krajevne potrebe. Teh ni več, le Taborčani imajo še pet imen za svoje »cigunce«.

Med obema vojnama je bila tukaj znana Piussijeva žaga, v kateri so izdelovali celo parket. Med in po vojni vihri se je vse porušilo kot hišica iz kart. Ostale so le posekane rebri Čemšeniške planine.

V začetku štiridesetih let so si Taborski fantje in dekleta pripeli zimzelen na klubuke in se združili v Društvo kmečkih fantov in deklet. V letih do vojne so bili zelo aktivni, o čemer pričajo številne predvojne prireditve. Podobno kot današnje dni na Vranskem so se merili v hitrosti in kvaliteti košnje, grabljenju, in konjskih dirkah. O naprednosti društva priča tudi to, da je velika večina članov sodelovala v boju proti okupatorju.

OSEBNA IZKAZNICA KRAJA:

Število prebivalcev: 1457
Zaposlenih: 480
Gospodinjstev: 419
Kmečko prebivalstvo: 180
Naselja: Tabor, Črni vrh, Kapla, Pondor, Ojstriška vas, Miklavž in Loke.

MED NOB . . .

Tristo let po kmečkem uporu se je puntarski rod znova uprl tujemu gospodarju. Uprl se je z vso silo, ki jo lahko premorejo le ljudje, ki so vedeli, kaj pomeni domača gruda. Krvavičniki, Kisovarji, Pošebali in še bi lahko naštevali družine, ki so se globoko zapisale v to krvavo epopejo. V taborskih hribih se je večkrat zadrževala revirska četa. V dolini se je že leta 1941 razvijalo močno odporniško gibanje. Vseskozi so se zavedali, da bodo še več ljudi pridobili le z dobrim obveščanjem. Že v juliju leta 1941 je sicer za kratek čas delovala partizanska tehnika na Cukalovem kozolcu. Dve leti kasneje so postavili znano Cankarjevo tehniko, ki je delovala vse do osvoboditve. Leta 1944 se je tehnika tako razširila, da je bila po količini tiska in številu osebja med najmočnejšimi na Štajerskem. Vojna vihra je na področju Tabora zahtevala vsakega dvanajstega prebivalca. V spomin na tiste dni imajo sedem borčevskih obeležij. Na plošči pri domu Partizana je zapisano, da je Tabor dal za svobodo kar 86 ljudi. Za številna spominska obeležja skrbi njihova organizacija zveze borcev, v kateri je danes še 120 članov.

IN DANES . . .

Skoraj vsi Taborčani si želijo živahnejši utrip domačega kraja. Ljudje se od leta šestdeset odseljujejo in iščejo debelejšo rezino kruha. Veliko domačij v njihovih hribih sameva, nič bolje ni tam, kjer gospodarijo že ostareli ljudje.

Danes je Tabor po številu prebivalcev med manjšimi krajevnimi skupnostmi, če pa jo merimo po površini, je to tretja največja krajevna skupnost v žalski občini.

Industrija se je v prejšnjem stoletju začenjala in propadala že v povojih. Danes si tamkajšnji ljudje služijo kruh s kmetijstvom, predvsem hmeljem, živinorejo in gozdom. Dobri tretjini režejo kruh v Tekstilni tovarni Prebold, nekaj se jih vozi v Žalec, Celje in celo v Ljubljano in Trbovlje. Kmetje so v večini kooperanti Kmetijske zadruge Savinjska dolina. Pohvalijo se lahko, da imajo v Taboru največjo proizvodnjo piščančjega mesa v tej zadrugi. Zberejo okoli 430 tisoč litrov mleka letno. Na njihovih poljih zraste letno okoli 70 ton hmelja.

Taborčani so se pred nekaj desetletji lahko z marsičem pohvalili. V kraju in okolici je bilo kar osem trgovin, prav toliko dobrih gostiln, o katerih danes ne bi mogli več govoriti. Še hotel je stal v Taboru in na oddih so hodili turisti iz Celja, Gradca in Ljubljane.

Tabor

Vse štiri gostilne skupaj bi še kar bile gostinska ponudba za silo, pravijo Taborčani. Veliko slabše pa je s trgovino oziroma poslovalnico Savinjskega magazina. Do tretje ure, ko pridejo delavci iz službe, v tej ni mogoče skoraj ničesar več dobiti. Največkrat zmanjka kruha ali pa ga sploh ni bilo. Ob tretji uri pa se preskrba zapre še za tako skromnega obiskovalca. Taborčani pravijo, da je teh vedno manj, saj si delavci nočejo več beliti glave ali bodo dobili ali ne v domači trgovini, temveč se s potrebnimi živili preskrbijo v bolje založenih trgovinah.

Nekaj pa se je le ohranilo iz stare dobre preskrbe. Vranski peki jim vsak dan razvažajo kruh po vaseh. Taborčani pravijo, da ima to dve slabi strani. Prva je potuha trgovini,

SKALA, KJER JOČA VERONIKA

Krvavica zaradi svoje okorno oblikovane piramide deluje nenavadno. Nekoč je kazala svoje rdeče stene daleč po dolini. Stoletja dolgo živi med ljudmi iz teh krajev legenda, da je strme skale pordečila kri mlade Veronike z Desenic. Po pripovedovanju ljudi prihaja Veronika v temnih nočeh na strme skale Krvavice in joče za svojo izgubljeno ljubeznijo.

kjer vse prevečkrat zmanjka kruha, in druga, ko ljudje čakajo na kruh, se novice po Taboru razširijo kot po radio aparatu.

RADI ZAVIHAJO ROKAVE

Vsako leto dobijo nekaj denarja za osnovne potrebe krajevne skupnosti, toda potrebe in želje krajanov so tako velike, da bi bilo brez udarniškega dela krajanov v Taboru storjenega le bore malo. Taborčani radi zavihajo rokave, če je potrebno kaj narediti za blaginjo kraja. O tem pričajo številne prostovoljne udarniške akcije.

Pred leti so izkopali temelje za vrtec, prispevali les za ostrešje in ko je zmanjkalo denarja za opremo, so ga zbrali kar z nabiralno akcijo.

Za boj proti rdečemu petelinu imajo kar tri gasilska društva: Ojstriška vas, Kapla-Pondor in Loke. Prvi dve imata že preko osemdesetletno tradicijo, najmlajše pa je društvo iz Lok, ki so ga ustanovili leta 1952. Pravijo, da so gasilska društva potrebna že zaradi območja, ki ga pokrivajo. Za obnove gasilskih domov in nabave gasilske opreme so člani krepko pljunili v roke. Člani gasilskega društva Loke so si prostore uredili v bivši loški šoli in za obnovo prispevali več kot tri tisoč prostovoljnih ur. Danes, ko je objekt končan, imajo po njem apetite tudi tisti, ki so dopustili, da je objekt pripadal.

Udarniškega del še ne bo konec. Vsaj do takrat ne, dokler bodo potrebe kraja veliko večje kot je denarja. Letos so se vsa društva v Taboru odpovedala dotaciji (v znesku deset starih milijonov), ta denar pa bodo prispevali za ureditev prireditvenih prostorov pri domu TVD Partizan. Za vse bodo potrebovali okoli osemdeset starih milijonov, tako da bodo udarniške akcije na dnevnem redu.

Med najbolj delovnimi so taborski planinci. Kakšen dinar jim primakne telesnokulturna skupnost občine, toda v glavnem si kar sami služijo denar. Pred kakšnimi štirimi leti so obnovili staro Zajčevo domačijo pod Krvavico. Ta podvig je še posebej vreden pohvale, saj so ohranili domačijo, ki bi sicer propadla. Planinci so prispevali večino denarja za material, ostalo pa so naredili na akcijah. Danes je Zajčeva koča planinska postojanka, ni pa še vključena med kontrolne postaje Savinjske planinske poti. Poleg hribolazenja zelo skrbijo za podmladek in izobraževanje članov. Organizirajo zimsko planinsko šolo na Zajčevi koči za mlajše člane, redno organizirajo predavanja o planinstvu in tekmovanja.

Da se s prostovoljnim delom ne da vsega narediti, zelo dobro vedo v taborskem kulturno prosvetnem društvu Ivan Cankar. Prostori doma Partizan so premajhni, da bi lahko

Taborčani se lahko pohvalijo, da imajo najbolj točen čas. Skozi kraj teče petnajsti poldnevnik, po katerem merimo srednjeevropski čas. Kdo bi vedel, ali je bilo naključje ali točen izračun, da so pred stoletji, ko je v teh krajih še razsajala kuga, postavili kužno znamenje, v Pondorju, ki stoji natanko na tem poldnevniku.

zadostili vsem potrebam kulturnikov in športnikov. Dvorana ni ustrezna ne za eno ne za drugo dejavnost. Zob časa jo je že pošteno načel, tako da si je nemogoče zamisliti normalno delo. Pravijo, da bodo še vztrajali. Če ne zaradi drugega, bodo ohranjali tradicijo dobrih pevcev v Taboru. Vse ostale kulturne dejavnosti pa so v zadnjem času delno tudi zaradi prostorov bolj na trhlih nogah.

IN KJE JIH ČEVELJ ŽULI?

Vprašanja, kje jih žuli čevelj, Taborčanom sploh ni potrebno zastavljati. Nekaj so že dobili, kar je še zdaleč premalo, da bi bili lahko zadovoljni, pravijo.

O kanalizaciji se sploh ne spiača govoriti, ker jo pravzaprav nimajo. Še tisto, kar imajo, je »na psu«, pravijo. Novo naselje Tabora je še vedno brez kanalizacije, neurejena je v vseh vaseh v nižini: v Pondorju, Ojstriški vasi, Lokah in delno v Kapli. Zaenkrat imajo za ureditev problema le plan, kdaj bo denar, še ne vedo. V višinskih predelih, jih bolj kot vse drugo žulijo ceste. Okrog sedemdeset kilometrov višinskih cest imajo, nekatere so tako slabo vzdrževane, da si v najboljšem primeru zaslužijo ime kolovoz. O asfaltu za toliko kilometrov še dalj časa ne bodo mogli resneje razmišljati, potrebno pa bi jih bilo vsaj dobro vzdrževati. Gozdno gospodarstvo z Vranskega in interesna skupnost za komunalo in ceste vsako leto primakneta nekaj denarja za vzdrževanje. Pri tem pa gozdarji najbolj skrbijo le za ceste, po katerih pride največ lesa. Večen problem je pozimi oranje snega, ki ga tod namete kot v pravih planinah.

PRAZNIK KRAJEVNE SKUPNOSTI TABOR

Krajani Tabora praznujejo petega avgusta, v spomin na dan, ko so leta 1941 ustanovili prvi odbor osvobodilne fronte. V okviru letošnjega praznovanja so pripravili športna srečanja in odprli 1300 metrov cestnega odseka in Pondorja proti Čepljam. Na slavnostni seji krajevne skupnosti so podelili priznanje OF, ki so jih dobili: Milan Lesjak, Franc Florjan, Karel Eremita, Ivan Pošebal in Gasilsko društvo Loka.

Plaz besed se zgrne, ko Taborčani spregovorijo o telefoniji. Tudi s tem ni nič bolje kot s kanalizacijo. Že vrsto let čakajo na nove telefonske priključke, do sedaj jih imajo le štirideset. Telefonskega priključka nima niti urad krajevne skupnosti. Niti enega telefona nimajo zaselki, ki so več kot osem kilometrov oddaljeni od pošte v Taboru. Krajani Črnega vrha in Miklavža bi bili pripravljeni tudi sami odšteti denar za telefon, le da ne bi bili tako odrezani od sveta. Taborčani upajo, da bodo do prihodnjega leta le dobili šestdeset novih telefonskih priključkov, ki jih že tako dolgo pričakujejo.

Jezijo se, ker so jim meje zazidljivosti preozko začrtali. Njihovi ljudje si gradijo v drugih krajih, saj je v Taboru težko dobiti dovoljenje za gradnjo, kar še pospešuje odseljevanje ljudi.

Tabor bi bil danes drugačen, če bi si vsaj nekaj delavcev, ki služijo kruh izven kraja, lahko zaposlilo doma. Kraj bi zaživel. Industrijski obrat si seveda še vedno želijo, vendar takšnega, ki ne bi onesnaževal narave, pravijo. Zakaj ni uspela akcija Gorenja, kranjske Iskre, izolske Mehanotehnike je že prepozno za razpravo. Vlak za tovrsten razvoj je že odpeljal in vprašanje je, kdaj bo zopet prisopihal tod mimo.

Če bi v Taboru stal industrijski obrat, bi kraj za ljudi pomenil znatno več kot dom, kamor se vozijo na zaslužen počitek ali tja, kjer jim zraste dodatni kos kruha. Če bi ga imeli, pravijo, bi bilo več denarja za ceste, kanalizacijo, telefone in ne nazadnje tudi za kulturo in šport.

Marjana Matijec-Natek
Foto: L. Korber

OD KOD IME KRAJA?

V tistih časih, ko so se Turki podili in ropali po naših krajih, so v kraju okrog cerkve Sv. Jurija, ki se prvič omenjala leta 1397, zgradili taborno obzidje. Kako so se branili Turkov in kdaj so le-ti hodili skozi te kraje, ni podatka, ljudje pa pravijo, da so v enem od napadov izgubili konjsko podkev. V spomin na roparske Turke jo še današnje dni hranijo v Šentlenartu. Tabor so poimenovali prav po tem obzidju, čeprav ga domačini še danes imenujejo Šentjur.

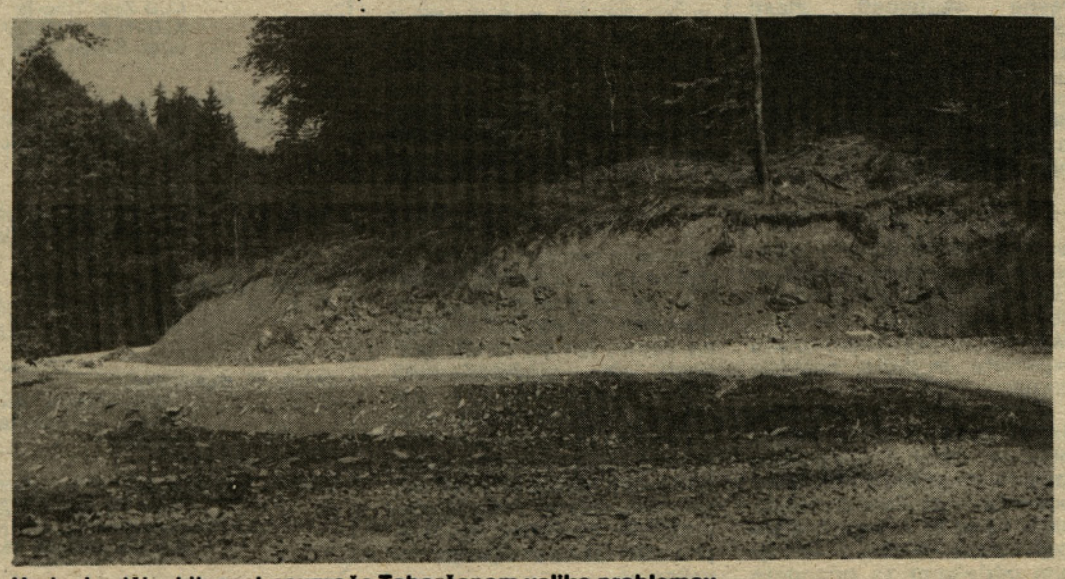

Urejanje višinskih cest povzroča Taborčanom veliko problemov

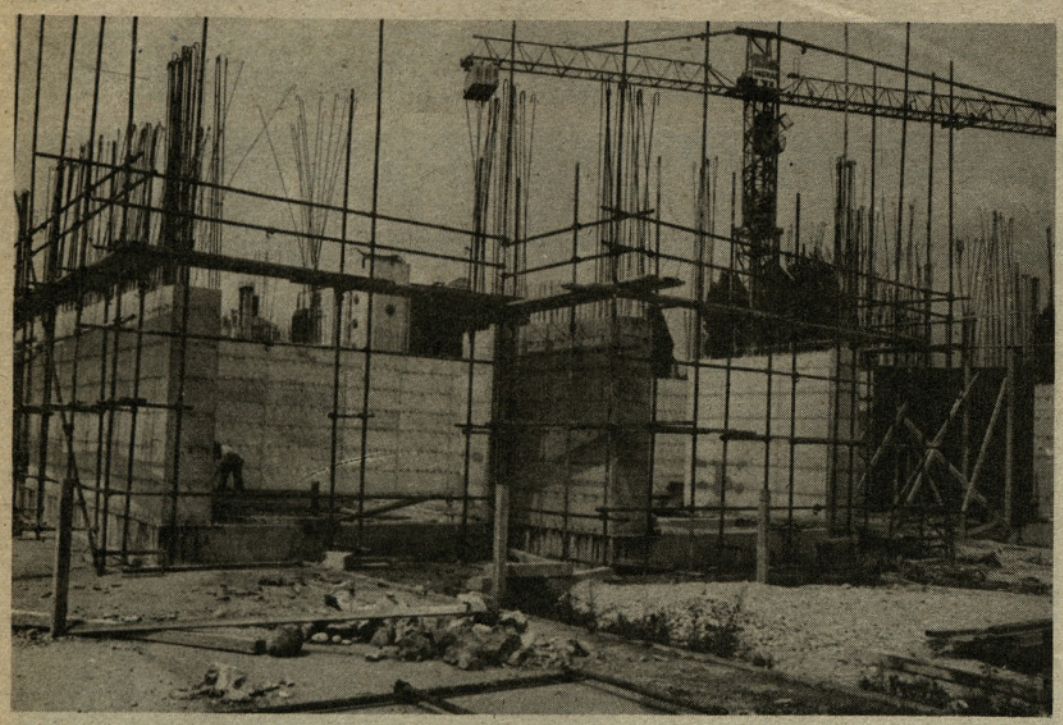

Po večletnih pripravah je izgradnja občinskega kulturnega doma v Žalcu stekla. Izgradnja, ki jo izvaja GIP Ingrad-GO Žalec, poteka po predvidenem planu in tako naj bi gradbena dela bila gotova meseca maja prihodnje leto. Poleg dvorane bodo v novem kulturnem domu prostori za občinsko matično knjižnico in dejavnost posameznih sekcij žalskega kulturnega društva. V Žalcu pa že načrtujejo aktivnosti za zbiranje sredstev za najnujnejšo opremo, veliko pa bodo samo opravili pri urejanju okolice objekta. jk

Če je otrok drugačen

Megle gledam, kako se trgajo od tal in kopljejo v jutranjem soncu. Ob spremstvu šibkih sončnih žarkov so mi nasproti prihajali otroci. Veseli in razposajeni, njihov radoživ smeh je odmeval vse naokrog. Nehote me spomnijo na tiste, o katerih bo tokrat tekla beseda. Na otroke, drugačne od njih. Na duševno prizadete otroke, pa tudi malce starejše, na vse tiste več ali manj nebogljene ljudi, za katere morajo v glavnem skrbeti starši.

Čeprav žalska občina ne sodi ravno med tiste, kjer imajo zajeten spisek duševno prizadetih otrok oziroma odraslih ljudi, kljub temu posvečajo zdravstveni, pedagoški in socialni delavci ter člani društva za pomoč duševno prizadetim in drugi vse večjo skrb varovanju takšnih oseb. Kako so poskrbeli za te ljudi, do nedavnega bolj ali manj potisnjene na rob družbe, so pripovedovale: strokovna sodelavka centra za socialno delo v občini Anica Repnik, predsednica društva za pomoč duševno prizadetim Vlada Rode, ravnateljica osnovne šole s prilagojenim programom Ljuba Mikuš, Martina Bevc, specialni pedagog Danijela Puncer in Majda Turk iz Vrbja.

MARTINA BEVC: »Ena največjih težav je velika razdrobljenost naše občine. Osnovno šolo Ljuba Mikuš s prilagojenim programom obiskujejo otroci iz 45-ih zaselkov žalske občine. Ugotavljamo pa, da tistim staršem, ki želijo pomagati svojim otrokom, tudi te razdalje niso prevelike.

Naša šola daje na voljo svoje prostore tudi članom društva za pomoč duševno prizadetim. Mislim, da delajo največjo napako in škodo svojim otrokom tisti starši, ki skrivajo najmlajše med štiri zidove.«

ANICA REPNIK: »V žalski občini imamo narejen spisek rizičnih otrok, nimamo pa strokovnjaka, predvsem pediatra, ki bi se posebej ukvarjal s temi rizičnimi otroci. Na našem centru imamo sicer psihološko službo, vendar nihče izmed nas nima pravice reči staršem: »Vi imate pa prizadetega otroka. To lahko ugotovi le zdravnik, zato je vloga zdravstvene službe še kako pomembna v prvih letih otrokovega življenja. Potem pa pridemo na vrsto socialni delavci, šola in člani društva.«

VLADA RODE: »Najteže pri našem delu je vključevanje ljudi v društvo. Ugotavljamo tudi, da smo še premalo povezani z zdravstveno službo, od katere bi morali redno dobiti sezname, da bi potem starše prizadetih otrok vključili v delo društva. V zadnjem času se sicer ta povezava izboljšuje, vendar še vedno ne dovolj. Učinkovitejše delo društva pa otežuje dejstvo, da morajo naši člani voditi otroke v šolo ali pa na usposabljanje tako daleč stran od doma.«

DANIJELA PUNCER: »Če hočemo kolikor toliko uspešno izvajati našo dejavnost v okviru društva, moramo razpolagati tudi z določenimi finančnimi sredstvi. Denar nam prispevajo posamezne interesne skupnosti, zlasti občinska izobraževalna skupnost, skupnost socialnega ter otroškega varstva in občinska zdravstvena skupnost. Svoj delež pa prispevajo tudi člani društva s plačevanjem članarine.«

Prvi začetki prizadevanj in skrbi za prizadete otroke segajo v žalski občini v šestdeseta leta, ko je bil na žalski osnovni šoli odprt oddelek za prizadete otroke. Takrat je pričelo z delom tudi društvo za pomoč duševno prizadetim, ki je v svoje vrste vključilo predvsem starše otrok na takratni posebni šoli. Ni pa bilo v društvu še staršev teže prizadetih otrok oziroma tistih, ki niso bili vključeni v šolo. Po letu 1980 se je društvo začelo odpirati navzven, vanj pa so vključili tudi starše otrok, ki niso obiskovali šole s prilagojenim programom.

Med dejavnosti društva sodijo predvsem pomoč staršem z raznimi posvetovanji, seminarji in srečanji, hkrati pa si člani društva prizadevajo tudi za razvijanje sistemske skrbi za duševno prizadete. V zadnjem času skušajo k delu pritegniti tudi vse več strokovnih sodelavcev, bodisi socialnih, zdravstvenih, pedagoških in drugih.

Po oceni sogovornic je v žalski občini dobro poskrbljeno za laže duševno prizadete otroke, torej tiste, ki obiskujejo šolo s prilagojenim programom. Slabše pa je pri zmerno oziroma težko duševno prizadetih. Iz naše občine je v Dornavi šest prizadetih ljudi, v zavodu za zmerno prizadete na Dobrni šest, trije so v Črni na Korškem, pet pa jih je na usposabljanju v Celju.

Največ težav v občini imajo po besedah sogovornic s predšolskimi prizadetimi otroki in pa s tistimi, ki so dopolnili osemnajst let. V žalski občini si namreč že nekaj časa prizadevajo za ustanovitev razvojnega oddelka za predšolske prizadete otroke v okviru vzgojno varstvene organizacije. Člani društva ocenjujejo, da so v občini zanj tako kadrovski kot prostorski pogoji, treba pa bo urediti sezname takšnih otrok in zbrati zadostno število najmlajših, pri čemer se bodo morali še tesneje povezati z zdravstveno službo. Prav tako v občini po besedah strokovne sodelavke centra za socialno delo nujno potrebujemo pediatra, o katerem razmišljajo tudi v zdravstvenem domu.

Veliko težav je tudi pri tistih, ki so dopolnili 18 let. Laže prizadeti otroci, torej tisti, ki so obiskovali šolo s prilagojenim programom, se v glavnem zaposlijo, teže pa je z zmernimi, teže in težko prizadetimi. Zmerno in teže prizadetim bo odslej sicer na voljo nekaj mest v delavnicah pod posebnimi pogoji na Golovcu v Celju, kjer je žalska občina sofinancirala 10 mest. Močno pa primanjkuje prostora za nepomične in težko prizadete otroke.

Čeprav število prizadetih v žalski občini ni ravno zaskrbljujoče, člani društva ugotavljajo, da se temu problemu posveča precejšnja družbena skrb. Le-ta bi z organizacijo pediatrične službe, z razvojnim oddelkom za prizadete najmlajše otroke v občini, pa morda tudi s kakšnim oddelkom za usposabljanje ali pa organizacijo pomoči in nege na domu, kar je zaradi velikosti in razdrobljenosti občine težko izvedljivo, bila še veliko učinkovitejša. Precejšen korak na tem področju je torej storjen, nov korak pa bo storjen najbrž še v prihodnje z uresničevanjem zakona, s katerim bodo tudi duševno prizadeti lahko uveljavljali invalidnino. —ij—

KULTURA • KULTURA • KULTURA • KULTUR

Nove knjige v juliju

Marko Hudnik — JULIJAN; Arthur Upfield — GLAVA V MREŽI; Elizabeth Peters — NOČNI IZPOSOJEVALEC; Collins Lapierre — PETI JEZDEC; Antologija jugoslovanske proze — OD SNA DO ZVEZD; Ivanka Čadež — BERAČEVA ZGODBA; Ruža Vreg — PODEŽELSKA ZDRAVNICA; Alex Comfort — SPOLNE RADOSTI.

Najbolj brane knjige v juliju

Hans Werner Richter — NE UBIJAJ; Herman Wouk — VIHRE VOJNE 1,2; Schreiber — KRIZA SREDNJIH LET; Paul Theroux — ZVODNIK; Collen MC Cullough — DRUGO IME ZA LJUBEZEN; Mario Soldati — AMERIŠKA NEVESTA; Ivanka Čadež — BERAČEVA ZGODBA; Boris Jukić — LOREANA; Collins Lapierre — PETI JEZDEC in Mirko Zupančič — ČASI.

Filmsko gledališče

V okviru filmskega gledališča si boste v septembru lahko ogledali film: **NOSTRADAMUS — MOŽ, KI JE VIDEL V PRIHODNOST.**

Predvajali ga bodo:
ŽALEC: sreda, 19. september, ob 20,30
POLZELA: petek, 21. september, ob 20,30
PREBOLD: sobota, 22. septembra, ob 20,30

VSEBINA FILMA:
Ameriški barvni film iz leta 1980. Scenarij: Robert Guenette, Allan Hopgood. Kamera: Tom Ackerman, Erik Daarstad, David Haskins. Glasba: William Loose, Jack Tillar. **Režija: Robert Guenette. Igrajo: Orson Welles, Richard Buttler idr.**

Pričujoči film prinaša na platno dvoje — izjemno zanimivo in izzivalno zgodbo, kot je bil izzivalen prerok današnjih dni, skrivnostni Nostradamus. In drugič — zanimiv filmski žanr kombinacije dokumentarnega in igranega filma, ki je dovolj redka, da je lahko prepričljiva, zanimiva in izzivalna že sama po sebi.

Film pripoveduje o Michelu de Nostradamusu, francoskem zdravniku iz 16. stoletja, ki je zaslovel po vsem svetu s svojimi navidez nemogočimi napovedmi, od katerih pa se je marsikatera resnično izpolnila. Bil je jasnovidec že kot otrok, kasneje je to svojo lastnost še bolj razvil, svoje napovedi pa je zapisoval v verzih in njegove knjige so še dandanes vir različnih ugibanj, špekulacij, nejevere, a hkrati tudi strahu. Kajti prav Nostradamus je bil tisti, ki je napovedal Napoleona, Hitlerja, Kennedyev umor, Homeinijev pohod na oblast, človekov korak na Luno in tretjo svetovno vojno, ki bo pogubna.

Seveda je Nostradamus napovedal tudi marsikaj, kar se ni uresničilo, a presunljivo je, koliko njegovih napovedi je dejansko resničnih.

Film, ki ga bomo gledali v filmskem gledališču, zna s kombinacijo novo posnetih scen predavanj o Nostradamusu samem (imenitno in sugestivno jih odigra Orson Welles) in scen iz nekaterih filmov, ki govorijo o stvareh oziroma dogodkih, kakršne je napovedal ta čuden mož, splesti pripoved, ki prepriča. Še bolj kot to, pa zaskrbi tisti del njegovih napovedi, ki jih film predstavi, pa še niso uresničene. Napoved uničujoče tretje svetovne vojne . . .

B. S.

Pesem me nagrajuje in spodbuja

Četrt stoletja se Vida Naraks predaja ljubiteljski kulturni dejavnosti, v Šempetru ni prireditve, kjer ne bi sodelovala z dramsko ali pevsko skupino. Za tisoče ur in večerov, ki jih je žrtvovala za lepo pesem in besedo, ji nikoli ni bilo žal, drugega kot zadovoljstvo in priznanje za bogato delo ne pozna. Ponosna pa je na Savinovo priznanje.

Vida Naraks

Vido Naraks poznam že vrsto let, ko pa sva klepetala o kulturi in o odnosu do te ljubiteljske dejavnosti ter o njenem dosedanjem ustvarjanju, pa sem ugotovil, da je nisem dovolj poznal. Mnogo skrivnosti, težav in načrtov mi je razodela. »Nikdar se nisem postavljala v ospredje, le z delom sem se hotela dokazovati. Vedno ni bilo lahko, a ker me je pesem ob uspehu nagradila, ob razočaranju pa spodbujala, sem vsa ta leta tudi vztrajala. Še sedaj rada sedem za klavir in zapojem. »To Vidi verjamem, saj jo poznam kot dobro pevko in kadar smo se srečali po kakšni prireditvi, je ni bilo težko spodbuditi ali zvabiti k petju. Za trenutek sva molčala in se spomnila mnogih prijetnih trenutkov ob pesmi. Šolski prag je Vida prvič prestopila v Gotovljah, kjer je bilo tedaj kulturno življenje zelo razvejano. Znani režiser Vinko Jordan jo je vključil v dramsko skupino in tako se je z igranjem srečala že v prvem razredu. V gimnaziji in kasneje na učiteljišču je prepevala v pevskem zboru.

»Leta 1960 sem prišla kot novo pečena učiteljica v Galicijo in ker je bila šola središče dogajanja v kraju, sem morala poprijeti za marsikaj. Naenkrat sem si nabrala dvanajst funkcij, sedaj sama ne vem, kako sem vse to zmogla. Ker pa smo dobro sodelovali in se tudi razumeli, ni bilo težko. Najraje pa se spominjam gostovaj z igrami v sosednjih krajih, kamor smo se peljali z vozom in prepevali ob spremljavi harmonike. Življenjska pot me je nato zanesla v Šempeter, kjer sem se takoj vključila v kulturno društvo Svoboda. Štirinajst let vodim dramsko skupino, sem član upravnega odbora, bila sem tudi vodja delegacije za kulturo, za razne prireditve pripravljam programe, zelo rada pa napišem tudi kakšno igrico. Ker v kraju nimamo ustreznih društvenih prostorov, imamo vaje v šoli ali pa kar pri meni doma. Napiši, da mi veliko pomagajo ansambel Mesečina, ritmična skupina in še nekateri aktivni kulturni delavci,« me je opozorila Vida, da ne bi imel občutka, da ima zasluge za vse uspehe le ona. Tega si niti nisem mislil, vem pa, da brez njene volje, predanosti in skrbi za vzgojo mladih ne bi bilo bogatega kulturnega življenja v kraju in šoli. Nikoli ni odklonila sodelovanja in tudi sedaj ne, ko v šoli nimajo pevovodje. Prevzela je zbor in s prvimi nastopi tudi požela priznanje. »Vodenje zbora ni lahko delo, vendar sem v lepi pesmi našla zadovoljstvo. Kar preveč sem govorila o sebi,« je po krajšem molku dejala Vida in me hotela opozoriti, da to ni želela. Skoraj se bo začel pouk in dejavnost v društvu in Vida se bo dan za dnem predajala svoji ljubezni do pesmi in besede. Naj ji bo to delo še naprej v srečo.

jk

PROGRAM

TABORSKIH KULTURNIH DNI IN 20 LET MESTA ŽALEC
od 7. do 15. septembra 1984

petek, 7. september,
ob 16.30 TURNIR V KEGLJANJU ŽENSKIH EKIP
Kegljišče Žalec
ob 18. uri SAVINOV RAZSTAVNI SALON ŽALEC:
Odprtje likovne razstave domačina DARETA ZAVŠKA
Uvodna beseda: Drago Medved
Umetniški program: Brina Zupančič — klavir
Marko Zupan — violina
ob 20. uri TELOVADNICA OŠC ŽALEC:
Koncert DEKLIŠKEGA PEVSKEGA ZBORA KD GOMILSKO, dirigent: prof. Tanja CEHNER

sobota, 8. september,
ob 9. uri SVEČANA OTVORITEV PLASTIFICIRANEGA KEGLJIŠČA V ŽALCU
ob 9.30 TURNIR V KEGLJANJU MOŠKIH EKIP IN POSAMEZNIKOV NA KEGLJIŠČU ŽALEC
ob 19. uri DOM KRAJANOV VRBJE:
Gledališka predstava KD Braslovče
Moliere: NAMIŠLJENI BOLNIK,
režija: Karl Brišnik

nedelja, 9. september,
ob 9. uri TURNIR — NADALJEVANJE TEKMOVANJ MOŠKIH IN ŽENSKIH EKIP NA KEGLJIŠČU ŽALEC
ob 17. uri ZAKLJUČEK TURNIRJA IN RAZGLASITEV REZULTATOV
ob 19. uri VRT HOTELA GOLDING — RUBIN ŽALEC:
Koncert godbe rudarjev — keramikov Liboje, dirigent: Anton Uplaznik
ob 20. uri KULTURNI DOM GOTOVLJE:
Gledališka predstava KUD Zarja TRNOVLJE
E. Fritz: KARANTENA,
režija: Štefan Žvižej

ponedeljek, 10. september,
ob 9. in 12. uri KINO DVORANA ŽALEC (dvakrat):
Mladinska gledališka predstava
KUD Zarja Trnovlje
KLOVN IN NJEGOV CIRKUS,
režija: Štefan Žvižej

torek, 11. september,
ob 20. uri SAVINOV RAZSTAVNI SALON ŽALEC:
Literarni večer z MILOŠEM MIKELNOM

sreda, 12. september,
ob 19. uri TELOVADNICA OŠC ŽALEC:
Koncert učencev Glasbene šole „RISTO SAVIN" Žalec

četrtek, 13. september,
ob 20. uri PREDAVALNICA OŠC ŽALEC:
Večer komorne glasbe (Rizmal, Dornik, Perne)

petek, 14. september,
ob 20. uri TELOVADNICA OŠC ŽALEC:
Nastop akademske folklorne skupine „FRANCE MAROLT"

sobota, 15. september,
ŠPORTNI CENTER ŽALEC:
Kulturna in športna prireditev ter
NOČ ŽALSKEGA TABORA — Partizan Žalec

Pionirski kotiček

IZLET V MATKOV ŠKAF

Iz tabora smo odšli ob 8. uri. Po cesti smo šli do doma Logarjevih sester, nato pa zavili levo proti Matkovem škafu. Po dveh urah in pol smo prišli do lovskega doma, ki je bil zaprt. Po krajšem počitku smo se odpravili nazaj. Ob cesti smo videli Zlato jabolko, ki sodi med zaščitene cvetice. Ogledali smo si tudi karavlo.

Matej Očvirk, 5. b,
COŠ Prebold

IZLET NA PLANJAVO

V zgodnjih jutranjih urah smo krenili iz tabora proti slapu Rinka. Pri Orlovem gnezdu smo prečkali Savinjo. Občudovali smo slap, ki se je razpršil v drobne kapljice. Pot je vodila strmo v breg, zato se je prilegel počitek na Okrešlju. Po skalnati poti smo prišli do prvih klinov. Na Kmaniškem sedlu smo pomalicali in nato krenili proti Planjavi. Hoditi smo morali previdno. Prečkali smo snežišča, manjkalo pa tudi ni klinov in »zajl«. Na vrhu nas je pozdravilo sonce. Veseli, da smo dosegli vrh Planjave, smo pozabili na vse težave, katere so nas spremljale med potjo.

Barbara Jager, 3, b,
COŠ Prebold

TABORILI SMO V BELI KRAJINI

Taborniki žalske občine smo tudi letos odšli na letno taborjenje v Geršiče v Beli Krajini. V prvi izmeni smo taborili taborniki iz odredov: Partizanski vrh Prebold, Savinjska roža Polzela in I. savinjske čete Petrovče.

Življenje in delo na taborjenju je bilo zelo pestro. Dopoldneve smo preživljali v gozdu, kjer smo si uredili kotičke. Tu smo osvajali veščine, peli pesmi, pisali sestavke in pesmi za stenčas, izdelovali razne predmete, pa tudi zabave ni manjkalo. Ker je bilo lepo vreme, smo vsako popoldne odšli na kopanje v Kolpo. Po vrnitvi v tabor smo imeli razna šaljiva in športna tekmovanja, nekateri so v gozdu iskali gobe. Večere smo preživljali ob tabornem ognju, ob katerem smo prepevali in se šalili. Radi smo se igrali nočne igre: iskanje tovarišev, tihotapljenje na cilj, iskanje zaklada.

Deset dni je kmalu minilo. Navadili smo se na bivanje v šotorih, tako da nam je bilo kar hudo, ko smo odhajali. Svoje domove smo prepustili tabornikom in odreda Bistra Savinja Šempeter in Zeleno zlato Žalec ter jim zaželeli prijetno bivanje v naravi.

Rogovila iz odreda
I. savinjske čete Petrovče

TABOR SUTJESKA 84

V Dolenjskih Toplicah smo pionirji vse Jugoslavije preživeli 14 dni skupaj pod platnenimi strehami. Iz vsake republike nas je bilo deset, skupaj 80 odraščajočih otrok. Slovenijo smo letos zastopali učenci naše šole. Bili smo zelo različni, a vse so kot v eno družino vezale besede »mi smo Titova mladina«.

Za opisovanje vseh dejavnosti bi porabila preveč prostora, zato sem izbrala dan, kateremu sem v dnevniku namenila največ prostora.

Nedelja: 1. julij 1984. »Oh, spet je oblačno, pa še dežuje,« sem najprej, ko sem odpirala šotorsko krilo, dejala prijateljicama Jovani in Nikolini iz Srbije oziroma iz Makedonije. Ko smo pospravile šotor, je prišla pome Mojca in šli sva se umit. Dež je medtem prenehal, tako da smo lahko po skupinah odšli v šolo na zajtrk. »Danes bodo odigrane tekme v nogometu za prvo in tretje mesto,« je povedal mentor za šport. Slavila je peta ekipa, med najboljšimi pa je bil tudi Jelko, edini Slovenec v tej skupini, in nanj smo bili še posebej ponosni.

Po počitku, ki je sledil kosilu, sem imela sestanek literarne sekcije, kjer smo se dogovorili o vsebini biltena, katerega naslov naj bi bil Vedri dani. Po malici je bilo treba sklicati sestanek skupine, kjer smo razpravljali o dežurstvu in o radijski postaji. Zvečer pa smo imeli zbor, na katerem smo pionirji sami razreševali probleme in iskali bistvo teme, ki smo se je lotili.

Nato je bil taborni ogenj in prav lepo je bilo slišati, kako so se glasovi vseh pionirjev in mentorjev zlili v eno reko. Peli smo pesmi, ki so nastale med NOB in po njej. Ob 10.30 smo imeli predsedniki skupin nujen sestanek, ob 11.30 pa sem legla k počitku. Tako je minil eden od dnevov, ki se jih bom vedno spominjala.

Petra Dežnikar, 7. b,
COŠ Prebold

RUBRIKA MLADIH

Na poljih pri Levcu se je v začetku avgusta dvanajst ekip mladih zadružnikov pomerilo v oranju, spretnostni vožnji in v teoritičnem znanju. Na regijskem tekmovanju so bile ekipa iz Prebolda, Braslovč, Šempetra, Petrovč, Tabora, Šoštanja, Celja, Slovenskih Konjic in Mozirja. Sodelovala je tudi ženska ekipa iz Petrovč, ki pa je bila brez konkurence.

Najboljši so bili traktoristi iz Šoštanja, druga je bila ekipa iz Braslovč in tretja iz Petrovč. V tekmovanju posameznikov je bil najboljši Vinko Zupanc iz Petrovč, drugi Matjaž Hrastnik in tretji Tone Špital, oba iz Šoštanja.

Na republiškem traktorskem tekmovanju, ki bo zadnje dni avgusta, v Slovenskih Konjicah bosta orala Vinko Zupanc in Tone Špital, ki je bil prvi v spretnostni vožnji.

M. N.

Književna mladina Slovenije

O književni mladini Slovenije je govora že od leta 1978, kot o pomembni obliki, ki jo je potrebno čimprej organizirati in ustanoviti njene osnovne organizacije po občinah. Tako smo pri OK ZSMS organizirali OO KMS in ustanovili iniciativni odbor, ki bo oblikoval program dela in skrbel za delovanje.

Iz leta v leto se pojavljajo problemi krčenja knjižnega in revialnega prostora za mlade pisce, manj vidni, toda boleči, pa so razni primeri zaplemb, cenzure in samocenzure mlade literature. Tako ostanejo mladi pisci brez svoje kulturne in politične organizacije.

KMS pa bo omogočala mladim direkten vpliv na kulturno politiko in jim odprla večjo možnost pri uveljavljanju na kulturnem področju, samozaložbah, srečanjih . . .

KMS naj bi torej bilo gibanje mladih piscev, oblika, ki bi delovala v okviru ZSMS kot oblika njenega dela in ena izmed oblik uveljavljanja frontnosti ZSMS. To ne bi bila posebna institucija, ki bi delovala kot konkurent ZKOS in ostalim uveljavljenim kulturnim organizacijam, ampak telo, ki povezuje in koordinira delo ZKOS, ZSMS, SZDL, ZSS, Društvo slovenskih pisateljev in drugih kulturnih institucij na področju literarne ustvarjalnosti.

Pri OK ZSMS smo začeli z akcijo organiziranja KMS v občini Žalec, zato apeliramo na mlade ustvarjalce, ki se s pisanjem ukvarjajo že nekaj časa (proza, poezija, likovna dela), da pošljejo svoje prispevke v enem izvodu s polnim naslovom do 5. oktobra 1984 in na naslov:

OK ZSMS Žalec, Ul. Ivanke Uranjek 6, Žalec

JOLANDA UŠEN

1984 10 let agros

10 – let SOZD AGROS Šempeter v Savinjski dolini

- 8 tovarn kmetijskih strojev
- 106 vrst kmetijskih strojev, ki mehanizirano opravijo vsa dela od setve do žetve
- letno proizvodnjo 100 tisoč kosov v vrednosti 14,5 milijard din
- izvoz 15 % proizvodnje v vrednosti 18 milijonov $
- 4000 delavcev, od tega preko 300 visoko strokovno usposobljenih

To je potencial, ki je zrastel v desetletju uspešnega povezovanja slovenske industrije kmetijske mehanizacije v SOZD Agros.

Proizvodni program:

- naprave za gnojenje (trosilniki, razpršilniki)
- stroji za obdelavo tal (predsetveniki, brane, okopalniki)
- sejalnice žit in sadilnice krompirja
- stroji za zaščito rastlin (škropilnice, atomizerji)
- stroji za spravilo krme (kosilnice, obračalniki, samonakladalne prikolice)
- kombajni za spravilo silaže, koruze in žit
- transportna sredstva (prikolice, kiperji)
- stroji za predelavo pridelkov (mlini, mešalniki)
- črpalke za navodnjavanje in odvodnjavanje
- številne druge naprave za mehaniziranje kmetijskih del

Iz naših krajevnih skupnosti • Iz naših krajevnih skupnosti

Vinska gora

NOVI ASFALTNI ODSEKI IN AVTOBUSNI POSTAJALIŠČI

V počastitev krajevnega praznika v Vinski gori so konec julija izročili namenu 1700 metrov asfaltnih odsekov v zaselkih Lipje in Lopatnik, poleg tega pa so otvorili prenovljeni avtobusni postajališči v Vinski gori. V program praznovanja so vključili še streljanje z zračno in malokalibrsko puško, turnir v malem nogometu, srečanje šahistov, teniški in košarkarski turnir.

Na slavnostni seji je predsednik sveta krajevne skupnosti Franc Špegel spregovoril o delu in problemih kraja. V preteklem letu so dosegli še posebej dobre rezultate na športnem področju, saj je bila njihova krajevna skupnost prva v športni rekreaciji v občini in druga v republiki. Za še boljše delo bi potrebovali ustreznejše prostore, saj prosvetno društvo in športniki nimajo prostorov, da bi lahko še bolje razvijali te dejavnosti. Poudaril je, da je krajanom največji cilj, da bi do konca leta v Vinski gori zazvonilo okoli dvesto novih telefonov.

Za prizadevno delo v kraju so podelili priznanja, ki so jih prejeli: **Karlo Gril, Silva Rednak, Peter Rebernik, Jože Lesjak, Srečko Petek, Hilda Dobovičnik, Rafael Petek, Štefka Drev, Edo Cvikl in Vinko Mihelak, krajevna organizacija Zveze borcev, odbor Rdečega križa, vaška skupnost Lipje, režijski odbor Lipje in REK Rudnik Lignita Velenje.**

Osrednja slovesnost je bila v zaselku Lipje, kjer so pripravili krajši kulturni program. Za 1300 metrov asfaltnih odsekov so krajani zbrali milijon dinarjev, poldrugi milijon in prispevala občinska interesna skupnost za komunalo in ceste, nekaj pa velenjski REK.

Za urejanje cest, telefonijo in za komunalno urejanje objektov skupnega pomena je Vinska gora dobila 2 milijona 690 tisoč dinarjev od občinske skupnosti za komunalo in urejanje cest.

Bralcem se opravičujemo za zamenjavo naslova pri reportaži o Vinski gori v zadnji številki Savinjskega občana.

m. n.

Najstarejši krajan Štefan je prerezal trak ob otvoritvi ceste v Lipju

Šešče

OBNOVLJENA KNJIŽNICA

Konec julija je KS Sešče praznovala svoj praznik, s katerim so obudili somin na 13. oktober 1944. Nemci so na ta dan izvedli hajko v že skoraj svobodni dolini Zahoma in Matk in v tem napadu je padlo mnogo partizanov.

V zadružnem domu v Seščah je bila slavnostna seja, na kateri sta predsednik sveta KS Ivan Leber in predsednik skupščine KS Ivan Matjaž v nekaj besedah orisala povojni razvoj kraja in probleme, s katerimi se krajani sedaj spoprijemajo. V počastitev praznika so obnovili knjižnico, ki je z delom prenehala pred dvajsetimi leti. Prav zaradi te prekinitve je strohnelo 300 knjig in to škodo sedaj nameravajo nadomestiti tudi s pomočjo občinske matične knjižnice, LIK-a iz Šempetra in Juteksa iz Žalca. Asfaltirali so tudi del cestnega omrežja in ustanovili športno društvo, ki je v tednu pred praznikom organiziralo šahovsko, odbojkarsko in nogometno prvenstvo. Ob prazniku so podelili tudi priznanja in plakete KS, ki so jih dobili: **plakete: Jože Lubej, Filip Gorjup; priznanja: Marjan Golavšek, Anton Herman, Zvone Babič, Andrej Zobovnik in Asim Muratovič.**

Za praznik KS Šešče so krajani izdali tudi brošuro, v kateri so predstavljene aktivnosti krajanov, zgodovina in razvoj kraja.

Jasna Rode

Ponikva

NOVI METRI ASFALTA

Krajani Ponikve so letos prevlekli z asfaltno preobleko 1700 metrov makadamskih cestišč med Ponikvo, Srednjo vasjo in Kalami ter v Studencih. Asfaltirana cestna odseka so odprli ob tokratnem krajevnem prazniku.

Praznovanje so v tamkajšnji krajevni skupnosti pripravili konec julija, v spomin na 30. julij leta 1944, ko je okupator na Ponikvi aretiral množice krajanov.

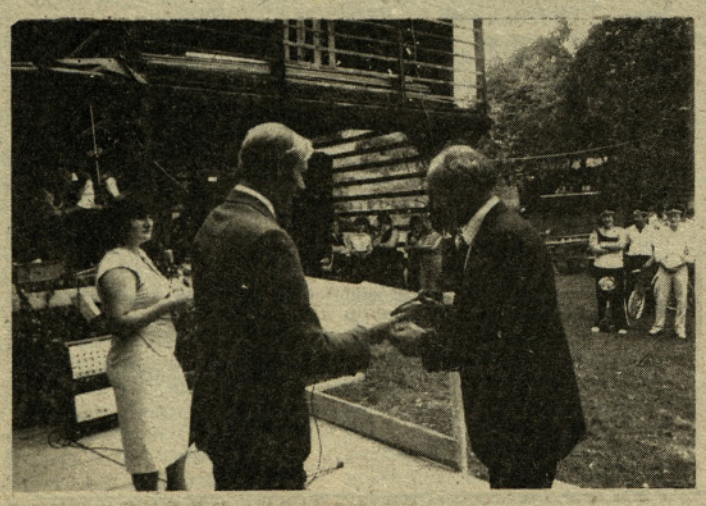

Pred otvoritvijo cestnih odsekov so na Ponikvi sklicali slavnostno sejo skupščine krajevne skupnosti, ki so se je poleg krajanov udeležili tudi predstavniki izvršnega sveta, družbenopolitičnih organizacij, samoupravne interesne skupnosti za komunalo in ceste ter sosednjih krajevnih skupnosti. Udeleženci seje so pregledali dosedanje delo v tej obrobni krajevni skupnosti ter nanizali tudi nekaj želja in načrtov, zlasti ureditev avtobusnih zvez, izgradnjo mrliške veže ter gradnjo ali preureditev kulturnega doma, ureditev telefonskih priključkov, saj imajo v tamkajšnjih zaselkih le en telefon in eno javno govorilnico. V prihodnjih letih bi na Ponikvi radi odpravili tudi težave z dostavo pošte ter namestili tajnika krajevne skupnosti.

Slavnostni seji skupščine je sledila nato otvoritev cestnih odsekov — 1400 m dolgega cestišča med Ponikvo, Srednjo vasjo in Kalami ter 300 m dolgega cestnega odcepa v Studencih. Denar za ureditev cestišč so zbrali s pomočjo samoupravne interesne skupnosti za komunalo in ceste, krajevne skupnosti in delovnih organizacij, polovico sredstev pa so prispevali krajani.

Na otvoritveni slovesnosti, kjer so s kulturnim programom sodelovali člani domačega kulturnega društva, šole in organizacije mladih, so podelili tudi priznanja najzaslužnejšim krajanom oziroma posameznikom, ki so jim pomagali pri izgradnji cestnih odsekov ter delu v krajevni skupnosti. **Priznanja so prejeli: Franc Dušak, Franc Jelen, Jože Šalej, Franc Kos, Janko Kos, Anton Voh, Marjan Žibret, Anton Lah, Franc Radišek, Andrej Zakonjšek, Peter Kos in Marko Zlodej. Priznanja so prejeli še: Gasilsko društvo Ponikva, Kulturno društvo Risto Savin Ponikva ter mešani pevski zbor in šolsko kulturno društvo.**

Irena Jelen

Griže

ZA PRAZNIK VRSTA ŠPORTNIH PRIREDITEV

Krajani Griž praznujejo 25. avgusta svoj praznik v spomin na prvo oboroženo akcijo Savinjske čete in napada na rudnik v Zabukovici.

Za letošnji praznik niso otvorili nobenega komunalnega objekta začeli pa so z izgradnjo mrliške vežice v vrednosti tri in pol milijona dinarjev. V program praznovanja so vključili vrsto športnih prireditev, kot je rokometna tekma Minerva Šoštanj, streljanje z zračno puško za vse krajane, šahovski turnir in zanimivo tekmo v malem nogometu debeli suhi. Praznovanje so zaključili z svečano sejo skupščine krajevne skupnosti.

NA HOMU SO KOSILE ŽENSKE

V začetku avgusta so na Homu že četrtič zapored tekmovale v košnji ženske, moški pa so grabili. Organizator tekmovanja je bilo Planinsko društvo Zabukovica, pokroviteljstvo nad njim pa je prevzel odbor za tradicije delavskega gibanja pri Občinskem svetu ZSS Žalec. Namen tekmovanja je ohraniti tekmovanja v kmečkih opravilih, kakršna so že pred drugo svetovno vojno pripravljala društva kmečkih fantov in deklet, imela pa so velik pomen pri vzgoji kmečke mladine, pri napredku kmetijstva, pa tudi pri krepitvi napredne misli med kmečko mladino.

Tekmovanja na Homu se je udeležilo šest ekip, predvsem posameznih vaških zaselkov in gasilskih društev, žal pa organizator še do sedaj ni uspel v tekmovanje pritegniti kakšno ekipo mladih zadružnikov.

Med ekipami je bila prva ekipa gasilskega društva Zabukovica, za katero je najhitreje kosila Karolina Brecl, sledile pa so ji ekipe GD Matke, Griže, zaselek Gornja vas in druge.

Kljub temu da je bilo to že četrto tekmovanje, so se še pojavile nekatere pomanjkljivosti, med ostalimi tudi, da je vse preveč poudarjena hitrosti opravljenega dela, premalo pa kakovost. O vseh teh pomanjkljivostih bo treba v bodoče razmisliti in jih odpraviti, da bodo tovrstna tekmovanja potekala v zadovoljstvo nastopajočih in številnih gledalcev, ki se ob tej priložnosti zbero pri tej priljubljeni planinski postojanki.

V. Ck

Marsikateri moški jim ne bi bil kos, tako urne so bile ženske v košnji na Humu.

V ZAGREBENU POTREBUJEJO POMOČ

Pri Tratnikovih v Zagrebenu so se v začetku meseca sestali predstavniki krajevne skupnosti in krajevne konference SZDL Griže. Namen sestanka je bil osvetliti probleme, ki tarejo tamkajšnje ljudi. Kljub temu da se kraj ponaša z novimi cestami, pridobil pa je tudi telefonsko napeljavo (omeniti velja, da so domačini pri tem opravili več kot 500 ur prostovoljnega dela), je v kraju še vrsta nerešenih problemov. Kar osem domačij bi rado trifazno elektriko, ki jo potrebujejo za kmečka dela. Za to bi potrebovali 417.000 dinarjev, vendar sami ne morejo zbrati tolikšnih sredstev. Hkrati bi dobile elektriko tudi domačije, ki le-te sploh še nimajo, s tem pa bi bil rešen problem zapuščenih domačij in odhajanja v dolino. Krajani Zagrebena so bili doslej vselej solidarni, saj so med prvimi zbrali sredstva za mrliško vežo v Grižah, prispevajo tudi za cesto, ki vodi v Liboje, sami v glavnem vzdržujejo cesto. Pri tem pa se sprašujejo, če ni na kakršenkoli način mogoče zbrati sredstev zanje. Pri tem bi vsekakor lahko sodelovali tudi vikendaši, ki pa imajo kaj čuden odnos do teh problemov. Na krajevni skupnosti zatrjujejo, da denarja za te namene ni. Ostaja torej odprto vprašanje: kako pomagati Zagrebenčanom, ki so vselej znali ponuditi roko v pomoč, sedaj pa, ko jo potrebujejo sami, ostajajo osamljeni.

V. Ck

Marijarečani so se pri asfaltiranju ceste izkazali s prostovoljnim delom, saj so navozili okoli štiri sto kubičnih metrov osnovnega nasipa, položili cevi in uredili bankine. (Foto: L. Korber)

Prebold

PRAZNOVANJE KRAJEVNEGA PRAZNIKA V MARIJA REKI

Že vrsto let praznujejo krajani krajevne skupnosti Prebold svoj krajevni praznik. Z njim se spominjajo revoluconarnih preboldskih tekstilcev, ki so se leta 1936 vključili v stavkovni val slovenskih tekstilcev in na ta način izrazili svojo solidarnost s tistimi, ki so delali in živeli v znatno težjjih pogojih. Praznovanje krajevnega praznika je vsako leto v drugi vaški skupnosti. Krog praznovanja se je iztekel že lansko leto ko je bilo praznovanje v Preboldu, letos pa bo ponovno v hriboviti Marija Reki.

Praznovanje krajevnega praznika se bo začelo že v soboto, 1. septembra, in sicer s praznovanjem praznika tekstilne tovarne Prebold, nadaljevalo pa se bo vse do 9. septembra, ko bo v prostorih planinskega doma svečana seja skupščine krajevne skupnosti. V času praznovanja se bo zvrstila vrsta najrazličnejših športnih in kulturnih prireditev, večina le-teh bo v Marija Reki, preostale pa v Preboldu in po ostalih vaseh krajevne skupnosti.

Tako kot vsako leto, tudi letošnje praznovanje spremljajo nove pridobitve. Med njimi velja zlasti omeniti komunalne in infrastrukturne objekte. S pomočjo krajanov so urejene vse ceste na področju Marija Reke. Lokalna cesta, ki vodi k planinskemu domu, pa se je delno tudi asfaltirala in sicer v dolžini enega kilometra do odcepa k Pišku.

Sredstva za asfaltiranje so bila zbrana s pomočjo SKIS-a, KS, delovnih organizacij v KS in bližnji okolici, kjer so zaposleni delavci tega območja, ter z visokim prispevkom samih krajanov, ki so zbrali 700.000,00 dinarjev ter tudi veliko prispevali s prostovoljnim delom.

Med največje pridobitve letošnjega krajevnega praznika pa vsekakor sodi nova veleblagovnica, ki je v zaključni fazi. Z njo bo rešen pereč problem preskrbe tega vedno večjega kraja.

D. Naraglav

Tudi letos so se v Gornji vasi pri Preboldu srečali kmečki fantje in dekleta — gasilci iz okoliških vasi — in se pomerili na tradicionalnem tekmovanju v košnji, grabljenju in žaganju. Številne obiskovalce je najbolj pritegnila zadnja točka, ko so se vse ekipe pomerile še v vlečenju vrvi. Domači gasilci so za najboljše pripravili lepe pokale, največjega pa so osvojili tekmovalci iz Griž (na sliki), ki so skupaj nabrali največ točk. Drugi so bili domačini, sledijo pa jim tekmovalci iz Matk, Šešč in Zabukovice.

Edi Masnec

PISMO INŠPEKTORJU VRTAVKI

Spoštovani tovariš,

sedaj, ko se je leto prevesilo v drugo polovico, so naše tržnice dobro založene. Tudi žalski ni kaj očitati, le cene so še vedno zasoljene za potrošnikov žep. Pa niso le one tisto, na kar bi vas rad opozoril, rad bi, da bi kakršenkrat pogledali ne le cene, marveč tudi kvaliteto blaga.

Vem, da zelenjavo in sadje kupuje vaša žena, vendar je vaša služba takšna, da je dobro vedeti, kako stvari stoje. Bom konkreten: stopim pred obloženo stojnico, s katere vabijo zlato rumene breskve. »En kilogram mi natehtajte in naj bodo lepe!« sem naročil prodajalcu.

Ko mi je izročil breskve v vrečici, sem plačal in šel. Spotoma pa mi nekaj ni dalo miru, pa sem posegel po breskvi v vrečici. Kar lepo je bila nagnita, česar poprej nisem opazil. Sadež sem vrgel v košaro za odpadke in segel po drugem sadežu. A glej zlomka, tudi ta breskev je bila nagnita. Slabe volje sem doma stresel vsebino iz vrečice in imel kaj videti. Od enajstih breskev jih je bilo pet nagnitih. Ker sem kilogram plačal po 120 dinarjev, sem izračunal, da me je prodajalec ogoljufal za 48 dinarjev.

Še večjo goljufijo sem opazil pri jagodah. V enem kilogramu je bila polovica plesnivih sadežev. Kilogram je stal 160 dinarjev in prodajalka me je ogoljufala za 80 dinarjev.

Ena naših trgovin z živili prodaja piščance po kosih. Povsod so najdražja bedrca, le v tej trgovini prodajalec zaračunava enako ceno za bedrca in kurja prsa. Oškodovan je tisti, ki je kupil kurja prsa, pa se zaradi tega v trgovini ne razburja.

Kupim liter mleka, pa se doma sesiri. Pogledam na embalažo in opazim, da je mleku že potekel rok trajanja. Grem nazaj v trgovino in opozorim prodajalko, da se mi je mleko sesirilo, ker je rok trajanja že potekel. Pomilovalno se mi nasmehne, češ, kaj se razburjaš za takšno malenkost.

Še bi lahko našteval, a bodi dovolj. Morda sem res malenkosten, da se vznemirjam za takšne drobne goljufije, ne vidim pa velikih prevar, o katerih pišejo časopisi. Prav, vendar nam tudi takšne majhne goljufije praznijo denarnice.

Lepo vas pozdravlja
potrošnik L. T.

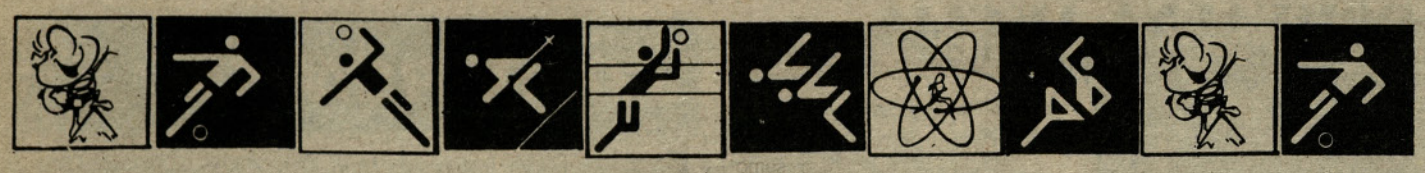

V SVETU TEME IN TIŠINE KOLUMBIJE

Na svidenje Savinjska dolina — pozdravljen Pariz

Sonce je že visoko. Boening 727 skoraj neslišno reže zračno atmosfero. Po zvočniku govori komandant letalske posadke. Letimo nad Alpami, katerih zasneženi vrhovi se kopljejo v soncu. Pogled je enkraten. So to sanje ali resničnost. Ozrem se po letalu. Ob meni sedita Tone in Franci. Pri oknu se s fotoaparatom ubada Malečkar, malo dlje od njega sedijo in se glasno pogovarjajo tri Sarajlije: Jasminko, Miro in Izet, od časa do časa se vmes oglasi tudi biolog Boris. Silvo, Zdravko in Karli imajo opravka z »Atlasom« revijo francoske letalske družbe AIR France, v kateri je začrtana celotna naša pot. Pogled mi bega naprej po avionu. V bližini nas je pet alpinistov iz Reke, ki bodo poskušali osvojiti nekaj pet in šest tisočakov v petujskih Andih, na nasprotni strani aviona pa sedi osem članov treking grupe, ki se je odločila spoznati andske dežele in mesta južnoameriškega višavja. Prepričam se, da to ni sen. Potovanje v zemljo El .Dorada je resničnost, mi jamarji pa smo del nje. List v zgodovini jugoslovanskega jamarstva je obrnjen, krivci pa smo mi, ki smo z voljo, optimizmom, delom in trmo uspeli organizirati II. jugoslovansko odpravo v podzemeljski svet Južne Amerike.

Z mislimi se vračam v Prebold, kjer smo se pred nekaj urami poslovili od svojih najdražjih, prijateljev, znancev in mnogih drugih, ki so se udeležili našega odhoda. V ušesih mi še vedno odzvanjajo besede, izrečene ob našem odhodu: besede predstavnikov KS, občine in članov kluba. Predsednik KK SZDL Prebold Avgust Dobriha ob slovesu ni mogel mimo naših uspehov in rezultatov, ki smo jih dosegli v preteklosti. Poudaril je, da je ta odprava ponovna potrditev našega 15-letnega uspešnega dela in jamstvo, da bo ta dejavnost tudi v prihodnje uspešno opravljala svoje poslanstvo. Laskave, vendar obvezujoče besede! Iz razmišljanja me zmoti glas stevardese, ki me sprašuje, kaj bom popil. Odločim se za pivo. »Uno cerveza por favor,« »Pivo, prosim«, rečem in zdi se mi kar imenitno moje znanje španščine, ki mi je ostalo še iz časa prve odprave v Ekvador, kjer smo najpogosteje segali po pivu. Langenscheidtov univerzalni slovar na špansko-hrvaško-srbskem jeziku je tudi tokrat v popotni torbi in prav verjetno bom moral pogosto segati po njem, če bom hotel komunicirati z domačini. Pivo spijem z velikim užitkom, saj sem bil že pošteno žejen. V roke vzamem revijo Atlas. Z zanimanjem jo prelistavam, vendar me oči ne ubogajo. Začno se zapirati. Za mano je noč brez spanja, saj je bil poslovilni večer potegnjen daleč v noč. Posledice so občutne.

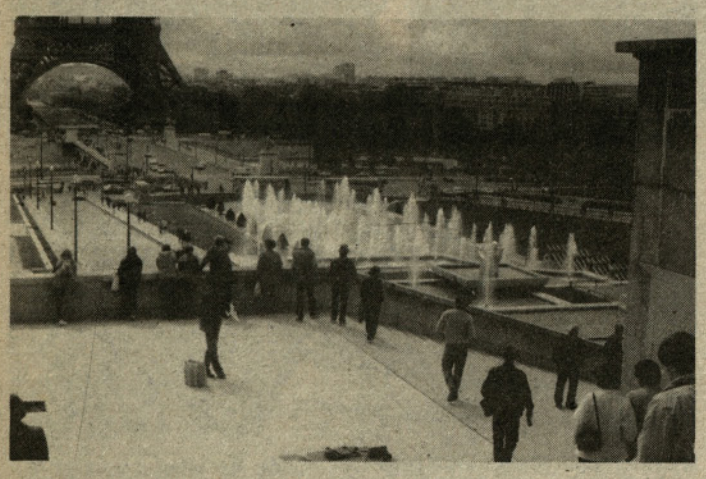

Nekako v polsnu čujem ob sebi pogovor med Tonetom in Gabrom. Misli pa mi ponovno romajo v Prebold.

Ljudje nam mahajo v pozdrav, ko zapuščamo svoj kraj pod Žvajgo. Marsikomu se utrne solza. Vsi nam želijo srečno vrnitev in uspešno delo. Kako bo? Upamo na najbolje. V srcih nas spreletava. Ponosni smo, da bomo lahko ponesli v svet ime Prebolda, občine Žalec, Savinjske doline, Slovenije — Jugoslavije, ponosni, da smo ambasadorji jugoslovanskega jamarstva, jamarske dejavnosti, ki je pognala korenine na naših tleh. Pogled uhaja na nasade hmelja, ki komaj začenja rasti, ko pa se bomo vrnili, bo že visok. Lepa si Savinjska dolina, lepa si Slovenija, prijazni so naši ljudje, kaj nas torej vleče v tuj in nepoznan svet. Kaj? Radi bi spoznali svet, radi bi spoznali tuji kras, radi bi dali našemu jamarstvu nove izsledke in spoznanja, radi bi še marsikaj. Tudi dolg pionirjem jamarstva, ki so na slovenskih tleh zaorali brazde te nove discipline športa in znanosti. Razlogov za naše početje je več kot dovolj.

»Darko, ali spiš«. me zdrami Tonetov glas in trenutek zatem me krepko dregne pod rebra. Najraje bi ga dregnil nazaj, vendar ko pogledam skozi okence, vidim, da smo že nad Parizom in sem mu skoraj hvaležen, da me je zdramil. Pozdravljen Pariz, pozdravljena francoska metropola. Tudi tvoji smo!

DARKO NARAGLAV (se nadaljuje)

195 otrok na Debelem rtiču

Predstavniki samoupravnih interesnih skupnosti, skupščine, družbenopolitičnih organizacij in občinske zveze DPM so obiskali otroke žalske občine, ki so v začetku avgusta letovali v mladinskem okrevališču in v zdravilišču Debeli rtič. Iz sredstev samoprispevka si je namreč žalska občina v tem prijetnem letovišču zagotovila 195 mest za nedoločen čas. Takoj ob vstopu v letovišče smo opazili cvetlične grede, urejene poti, nad vhodom pa je visel transparent z napisom OLIMPIADA, kasneje pa smo izvedeli, da so organizirali tekmovanje v plavanju, šahu, odbojki in še vrsto drugih športnih iger. Jutranji živžav pri urejanju sob in pripravi na kopanje smo zmotili z našim prihodom. Otroci in tovarišice so nam hiteli pripovedovati, da so s pogoji letovanja zelo zadovoljni. Hvalili so hrano in s tem seveda tudi pridne kuharice, da pa so imeli lepo vreme, se je poznalo tudi po porjaveli koži. »Tovarišica Ksenija, (kar trem je bilo tako ime) kdaj se gremo kopat?« je bilo največkrat slišati. »Gremo z ladjo v Piran,« so pripovedovali drugi, na njihovih obrazih pa je bilo razbrati zadovoljstvo. Helena Kronovšek, ki že 28. leto vodi letovanje otrok žalske občine, nas je povabila v jedilnico, ogledali smo si objekt, potem pa nas je seznanila z življenjem in delom. »Vesela sem, da smo končno dobili dobre pogoje za letovanje. Z vsem smo zadovoljni, še posebej pa z zdravniško oskrbo. Vzgojitelji so prizadevni in otroci jih imajo radi. Tudi otroke moram pohvaliti. Le starši nas pri delu nekoliko motijo, saj vse prepogosti telefonski klici povzročajo tudi domotožje. Sicer pa so otroci hitro pozabili na dom in se predali morju in družabnemu življenju,« je dejala Helena Kronovšek. Ksenija Veis pa nam je povedala, da imajo otroci tovarišico Heleno radi, ker jim bere in pripoveduje pravljice. »V skupini imam 15 otrok in sem z njimi od jutra pa vse do takrat, ko zaspijo, zato je to delo naporno in tudi odgovorno. Nekaj smo jih že naučili plavati, do konca letovanja pa bodo gotovo znali vsi. Letos sem tretjič vaditelj,« je še dodala Ksenija Veis.

Zanimanje za letovanje je letos bilo tolikšno, da vseh nismo mogli sprejeti. Prispevek staršev je bil odvisen od socialnega položaja. Razliko so prispevale samoupravne interesne skupnosti in nekatere delovne organizacije.

Med tem so se otroci že vrnili domov in čeprav so njihove misli že usmerjene v šolo, se bodo gotovo radi spominjali letovanja na Debelem rtiču.

jk

Z ladjo so obiskali Piran

Športna rekreacija

ESTETSKA VZGOJA

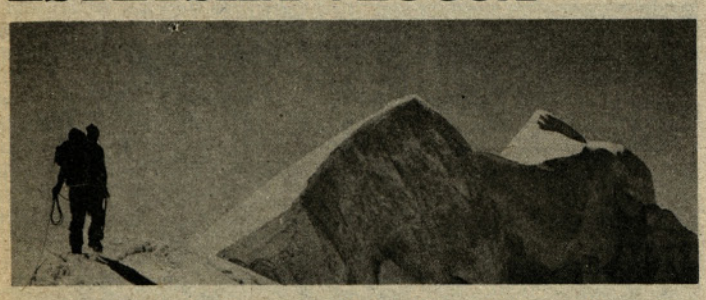

Na izletih, pohodih, taborjenjih in pri drugih aktivnostih v naravi ima vzgojitelj možnosti, da usmerja mladino v opazovanje naravnih lepot (cvetje, ostenje, gozdovi, snežni kristali, slapovi, jesenske barve dreves, polj ipd). Tako pri mladih razvija estetski čut, mladina začenja estetsko doživljati naravo in pri tem občuti zadovoljstvo in srečo.

To zadovoljstvo je nato vedno znova zvabi v naravo. Na ta način se poglobi ljubezen do narave, kar pomeni močno motivacijo, da ljudje v naravi iščejo razvedrilo in zabavo.

Doživljanje narave je psihološki in vzgojni problem. Na doživljanje je treba biti pripravljen, naravo je treba opazovati in jo spoznavati, obvladati z lastnimi močmi, iskati njeno lepoto. Torej ne gre samo za mehanično osvajanje gora, reke, cvetja ipd. Samo mehanično osvajanje bi pomenilo razvrednotenje tega bogastva.

Usmerjanje v naravo, navajanje na kulturen in zdrav način preživljanja prostega časa v naravi, oblikovanje kulturnega odnosa do narave, ljubezni do nje, različne aktivnosti v naravi (planinski izleti, taborjenje, šola v naravi, tečaji ipd.) ter spoznavanje tehnike življenja v naravi lahko pozitivno vplivajo na način življenja mladine.

Kdor se bo v šoli dobro seznanil s plavanjem, smučanjem, planinstvom, taborjenjem in drugimi aktivnostmi, bo to dejavnost vzljubil in več bo verjetnosti, da bo prosto soboto in nedeljo preživel s prijatelji v planinah, s šotorom ob jezeru, na smučeh . . .

Cilj današnjega človeka je največkrat boj za materialne dobrine. Ta boj se preveč pogosto kaže tudi v športu. Pri planinstvu, taborništvu in drugih aktivnostih v naravi ne gre za pridobivanje gmotnih dobrin, ne gre za afirmacijo. Tu ne gre za rekorderstvo in slavo. Tu gre za tekmovanje s samim seboj, s svojimi slabostmi, s svojimi napakami. Na goro npr. ne mora priti vsak slabič. Premagati je potrebno strmino, lastno utrujenost, prenesti žejo, zadovoljiti se s preprostim ležiščem, skromnejšo hrano.

Nagrada za vse to pa je le v estetskem doživljanju narave in v zadovoljstvu zaradi dosege cilja, do katerega si prišel z lastnimi močmi, in v spoznanju, da je s trudom moč marsikaj doseči.

Adi Vidmajer

TVD PARTIZAN ŽALEC
Karate sekcija
organizira
jesenski začetniški tečaj karateja. Vpis je možen v pionirsko šolo (vse od devetega leta dalje) in v začetniški tečaj za odrasle člane in članice.
Interesenti se lahko vpišejo ob rednih treningih v telovadnici Delavske univerze v Žalcu, Ivanke Uranjek 6, in sicer ob torkih in petkih med 18. in 20. uro.

Vabljeni!

Športne igre Agrosa

Delovna organizacija Ferrralit bo organizator 6. sindikalnih športnih iger delavcev SOZD Agros, ki bodo 15. septembra na stadionu v Žalcu. Igre bo otvoril predsednik Zveze sindikatov Slovenije Marjan Orožen. Program iger je zelo pester, tekmovalci pa se bodo pomerili v malem nogometu, odbojki, šahu, streljanju, ribolovu, kegljanju in pikadu.

jk

ZAHVALA

Vsem sosedom in krajanom Šešč se iskreno zahvaljujem za izkazano pomoč ob požaru. Enako tudi krajevni skupnosti Šešče, ki je takoj po požaru sprožila akcijo pomoči, in tudi gasilskim enotam.

Alojz Krebs,
Šešče

Izletnik Celje
TURISTIČNA AGENCIJA

VABI INDIVIDUALNE GOSTE — ŽALČANE, KOT TUDI ORGANIZIRANE SKUPINE sindikatov, društev, Zveze borcev, študentov in dijakov na zanimiva enodnevna, dvo ali večdnevna potovanja.

PRI ORGANIZACIJI VSEH VRST POTOVANJ PO JUGOSLAVIJI NAS VODI MOTO „SPOZNAVAJMO DOMOVINO".

Pripravili smo vam le nekaj od naštetih možnosti, ki vam jih lahko organiziramo, in prepričani smo, da boste med njimi našli kaj zanimivega tudi zase:

BRIONI
— 1 dan — avtobus — 3.300 din (kosilo in večerja) ogled VELIKIH BRIONOV — z ladjo
— 2 dni — avtobus — 4.850 din (polni penzion, kosilo ali večerja, izlet z ladjo na VELIKE BRIONE).

DOLENJSKA — DOLENJC DOLENJCA VABI
— 19. 10. 1984 — 1 dan — 1.800 din (pokušnja pet vrst mošta, kostanj, nastop folklorne skupine, večerja!)

POLHARSKA NOČ
— 22. 09. 1984 — 1 dan — 1.800 din
— PIKNIK na DEBENCU s pokušino polhov
— za zaključene skupine organiziramo tudi POLHARSKO NOČ — doplačilo 100 din po osebi!

GORENJSKA MALO DRUGAČE — BLED — BOHINJ

— 1 dan — 1.900 din
— Blejski VINTGAR, slap SAVICA
— obisk ALMIRINEGA OBRATA v GAMELJNAH s prikazom pletenja (možnost nakupov).

KOROŠKA
— IVARČKO JEZERO — 1 dan — 1.650 din,
— obisk kmečkega turizma v ŠENTANELU — domača malica
— IVARČKO JEZERO p. Ravnah — PIKNIK

Poleg omenjenih programov vam organiziramo izlete tudi v ostale dele Slovenije, dvodnevne izlete po Jugoslaviji (Beograd, Sarajevo, Osijek, — PANONSKI SAFARI . . .) ter večdnevne izlete po domovini. Posebej zanimiva so križarjenja po **KORNATIH** ter po **DALMATINSKIH OTOKIH.**

Organiziramo strokovna potovanja — ekskurzije — na obisk sejmov po domovini in v tujini.

Posredujemo tudi programe vseh ostalih agencij, rezerviramo vse vrste letalskih vozovnic, železniških in spalnikov, sprejemamo naročila za avtobusne prevoze ter dajemo vse vrste informacij.

Oglasite se v naši poslovalnici v ŽALCU na avtobusni postaji, kjer vas bomo sprejeli vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure, ali po telefonu: 710-019 ali 710-870.

Za vaš cenjeni obisk se priporočamo!

VAŠA AGENCIJA
IZLETNIK CELJE

Savinja

TOZD Pohištvo Šempeter

vabi
k sodelovanju **izkušene kvalificirane mizarje** za odgovornejša dela in naloge pri **proizvodnji zahtevnih izvoznih programov.**

Osebni dohodek od 30.000 do 35.000 din mesečno, glede na delovno uspešnost pa tudi več!

FERRALIT ŽALEC
Cesta žalskega tabora 10

Komisija za delovna razmerja TOZD LIVARNE
vabi
k sodelovanju

več KV ali NK delavcev za opravljanje raznih del v livarni
Pogoj: starost najmanj 18 let in odslužen vojaški rok

Komisija za delovna razmerja TOZD STROJNI OBRAT
vabi
k sodelovanju

več KV strugarjev

Pogoj: Končana poklicna šola ustrezne smeri oz. izpolnjene obveznosti po programu srednjega izobraževanja — smer: oblikovalec kovin.

Delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom. Prednost imajo kandidati s stalnim bivališčem na območju občine Žalec in okolice.

Delavcem je omogočena pridobitev interne kvalifikacije in možnost izobraževanja ob delu.

Približni mesečni OD v TOZD Livarne je od 24.000 do 30.000 din, v TOZD STROJNI OBRAT pa od 23.000 do 26.000 din.

Pisne prijave sprejema kadrovska služba v 30 dneh po objavi na naslov: Ferralit Žalec, Cesta žalskega tabora 10.

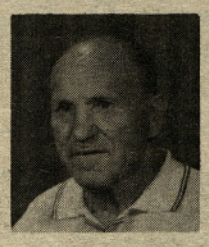

ZAHVALA
ob nenadni izgubi dragega očeta, brata in starega očeta

Alojza Naraglava
iz Dolenje vasi 56 pri Preboldu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom, jamarjem, stanovalcem bloka 127/c, sindikatu, njegovim bivšim sodelavcem iz kotlarne in sodelavcem belilnice Tekstilne tovarne Prebold, ki ste nam izrazili sožalje, sočustvovali z nami in pokojnika pospremili na zadnji poti. Iskrena zahvala tudi pevskemu zboru in godbi na pihala, krajevni organizaciji ZB NOV, predstavnikom KS in TT Prebold za prispevek pri pogrebnem obredu. Hvala tudi zdravnikom in osebju nevropsihiatričnega oddelka bolnišnice Vojnik, ki so mu nudili pomoč v poslednjih dnevih življenja.

Sin Darko, hčerki Ljuba in Darinka z družinami ter ostalo sorodstvo

DA NE POZABIMO

Pivo si lahko zvarite sami

Naši pradedje in prababice so znali zvariti okusno pivo. Hiter razvoj pivovarske industrije je domačo pripravo piva popolnoma izrinil. Z nekoliko dobre volje in potrpljenja si lahko pripravite domače pivo, ki bo še toliko boljše, ker ste ga zvarili sami.

Za pripravo piva potrebujete slad, hmelj, pivski ali pekovski kvas in dobro pitno vodo. Slad lahko kupite, da pa bo postopek popoln, si ga pripravite sami. Pripravili ga boste tako, da ječmen nekaj ur namakate v vodi, nato ga razgrnete v tankem sloju na mokro krpo in ga pokrijete z drugo krpo. Ječmen pustite tako dolgo, da bo vzkalil. Pri tem morate paziti, da bodo krpe vedno vlažne, ječmen pa še nekajkrat premešajte in poškropite z vodo. Tako boste dobili zeleni slad. Za pripravo piva lahko uporabite takšnega, toda še bolje bo, če ga boste posušili na temperaturi okrog 50 stopinj Celzija in ga za nekaj časa shranili.

Dva in pol kilograma slada zmeljite in ga stresite v pet litrov vode. Dobljeno brozgo počasi segrejte do 70 stopinj Celzija in pri tej temperaturi mešajte vsaj pol ure. Nato brozgo precedite skozi krpo. Da boste izkoristili še ostali sladni sladkor, slad še enkrat prelijte s petimi litri vode, segrete na 70 stopinj. Tekočino pustite vreti še 10 do 15 minut in med tem časom dodajte 2,5 grama hmelja.

Dobljeno pivino ohladite na 10 do 12 stopinj in ji dodajte 10 dekagramov tekočega pivskega kvasa. Zmes pustite mirovati toliko časa, da bo pivina alkoholno zavrela. V nekaj dneh se bo visoka pena polegla in kvas se bo sesedel na dno.

Mlado pivo morate pred pitjem precediti skozi gosto in čisto krpo in ga ohladiti. Če želite, da bo imelo pivo boljši okus, ga nalijte v čiste in suhe steklenice, jih dobro zaprite ter skladiščite najmanj deset dni v temnem in hladnem prostoru.

—mn.

Zarja Petrovče

NOVA INDUSTRIJSKA PRODAJALNA

V Zarji Petrovče so pred kratkim v pritličju upravne zgradbe odprli industrijsko prodajalno za prodajo serijskih izdelkov modnih ženskih, moških in otroških hlač. Ker so izdelki tretje kvalitete, so tudi precej cenejši. Zanimanje občanov žalske občine in tudi širšega celjskega območja je vedno večje in v Zarji pričakujejo, da bodo do konca leta tako ustvarili deset milijonov din prometa. Ne gre samo za finančni učinek, menijo v Zarji, saj je ob tem pomemben tudi neposreden stik s kupci. Trgovina je odprta vsak dan od 9.ure do 16.ure, ob sobotah pa od 8.ure do 12.ure, razen prve sobote v mesecu. Na posnetku: Industrijska prodajalna Zarje v Petrovčah.

j. k.

PRIDELEK ZELJA BO ODKUPIL MERX

Več kot osemdeset kooperantov Kmetijske zadruge Savinjska dolina bo letos pridelalo okoli tisoč šesto ton zelja. V drugi polovici avgusta so od njih odkupili prvih trideset ton hibridnih sort zelja, v jeseni pa jim bodo kooperanti dobavljali predvsem varaždinsko zelje. Skoraj celoten pridelek bo od zadruge odkupil celjski Merx, dvesto ton pa ga bodo prodali kamniški Eti.

-mn.

TURISTIČNO DRUŠTVO VRANSKO
vabi
na tretjo **KMEČKO TOMBOLO,**
ki bo v nedeljo, **16. septembra 1984, ob 16. uri**
pri gradu PODGRAD.
Pridite, morda čaka sreča prav vas!

POHVALNA AKCIJA ŽALSKE NAME

V žalski Nami so se ob podpori Občinskega sindikalnega sveta odločili za zanimivo akcijo in sicer v obliki kredita za nakup ozimnice, šolskih potrebščih, konfekcije in drugih potrebščin za ta čas. Tako so v Nami pripravili sporazum in ga že tudi z večino organizacij združenega dela podpisali. Zanimanje za tovrstno nakupovanje je med delavci precejšnje, saj za trimesečne kredite ne bo potrebno plačati obresti.

V večini organizacij združenega dela so se odločili, da delavcem ponudijo kredit v višini 10.000 dinarjev, kar sicer ne bo zadoščalo za večji nakup, marsikomu pa bo le omogočilo zagotovitev najpotrebnejšega.

Podobnih akcij pa se sicer na neorganiziran način poslužujejo tudi posamezni proizvajalci, med njimi tudi mesna industrija Košaki iz Maribora, ki nudi svinjske polovice po ugodni ceni in to v času, ko je mesa na pretek, ob čimer se največkrat zanemarjajo higienske zahteve prodaje.

Čeprav je razveseljivo, da je končno prišlo na tržišču nekaterih izdelkov do večje ponudbe kot je povpraševanje, pa zaskrbljuje neorganizirana prodaja, ki ustvarja zmedo na tržišču.

J. K.

LETOS BOLJŠI PRIDELEK HMELJA

Zaradi slabih vremenskih razmer se je letos obiranje hmelja začelo šele 23. avgusta, kar je dober teden kasneje kot prejšnja leta. Vse do prve polovice septembra bodo imeli hmeljarji polne roke dela in na posestvih Kmetijstva Žalec bo ob obiranju delalo 1400 sezonskih delavcev na šestindvajsetih obiralnih strojih. V Savinjski dolini pa jih v času obiranja dela več kot sto petdeset.

Hmeljarski strokovnjaki ocenjujejo, da bo letošnji pridelek hmelja približno za devetsto ton višji kot je bil lanski, ko so ga pridelali nad tri tisoč ton. Zelo dober pa bo pridelek tudi po kvaliteti, še posebej savinjski golding.

Savinjski hmelj je še vedno eden redkih proizvodov, ki ga proizvajalci na tujih tržiščih prodajajo za višjo ceno kot na domačem. V zadnjih letih so zaloge na tujih tržiščih tako visoke, da se bodo morali naši hmeljarji prizadevati za visoko kvaliteto hmelja, še posebej z dobrim obiranjem in sušenjem.

Za dober pridelek bodo hmeljarji prejeli višja plačila. Poslovna skupnost za hmeljarstvo je potrdila višje razlike za posamezne kakovostne razrede. Za približno ekonomsko izenačitev cene goldinga in ostalih sort hmelja, bodo to sorto hmelja plačevali po dvajset odstotkov višji ceni.

Za prodajo hmelja na tuja tržišča je Hmezad Export-import že sklenil pogodbe za prodajo nad tri tisoč ton hmelja, koliko hmelja bodo prodali domačim pivovarnam in po kakšni ceni, pa še ne vedo.

m. n.

V Žalcu obnovljeno kegljišče

V okviru Taborskih kulturnih dnevov bodo v Žalcu odprli obnovljeno štiristezno kegljišče. Vrednost obnove zgradbe in novega kegljišča je devet milijonov din. Sredstva so zagotovili Hmezad-Gostinstvo, Telesnokulturna skupnost, Obrtno združenje Žalec, Občinski sindikalni svet; štiri milijone din pa sklad skupnih rezerv v obliki kredita. Tako bo Kegljaški klub Žalec, ki je pri obnovi opravil preko 250 ur prostovoljnega dela, ponovno dobil ustrezne pogoje za razvoj tega množičnega športa. Upravljalec kegljišča bo Hmezad Gostinjstvo, ki bo obnovilo tudi preboldsko kegljišče.

jk

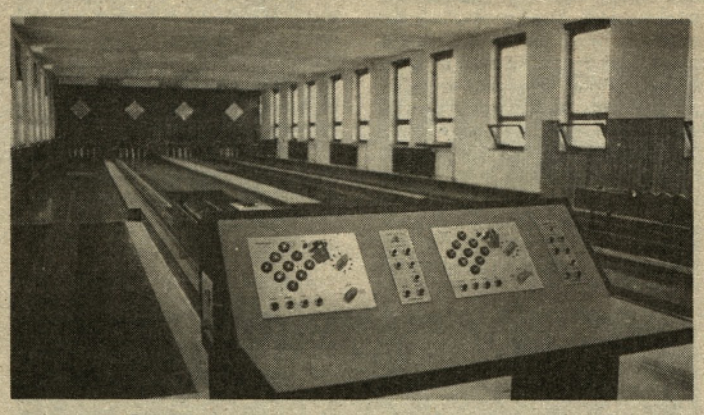

Kegljišče v Žalcu je že povsem pripravljeno za obratovanje
FOTO: L. KORBER

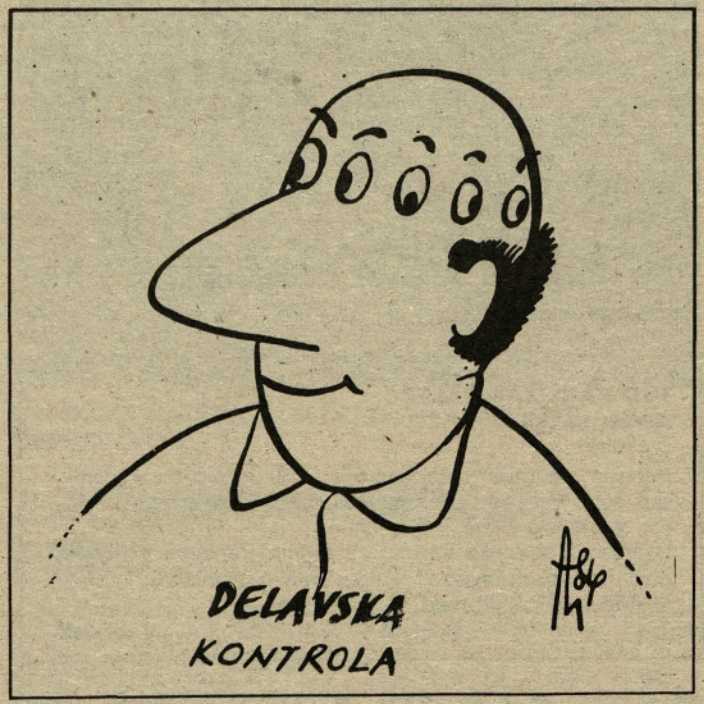

FOTOKRONIKA

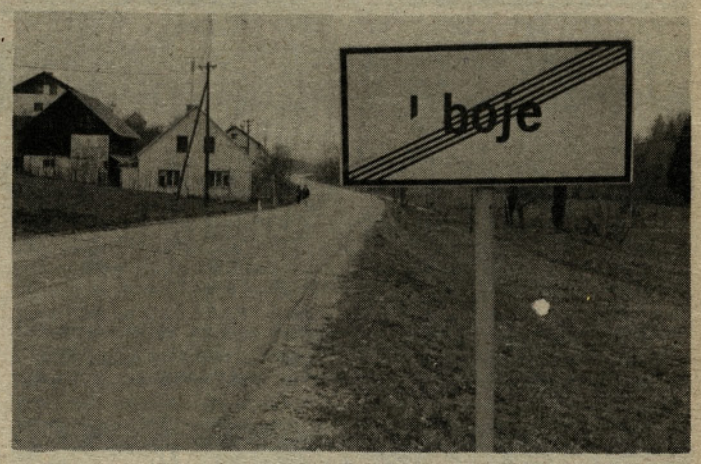

Imamo morebiti v žalski občini novo naselje? Ali pa gre le za malomarnost tistih, ki bi morali obnoviti ime kraja? (Foto: L. Korber)

Na plantažah Sadjarstva Mirosan, sozda Hmezad, so že pričeli z obiranjem jabolk. Pričakujejo, da bodo obrali okoli 3000 ton kvalitetnih jabolk, med katerimi so tudi nove sorte – jonagold, idared in gloster. Pridelek bo nekoliko manjši od lanskega, predvsem zaradi neugodnih vremenskih razmer v času oplajanja.

Izgradnja nove telefonske centrale v Žalcu že nekaj časa ne napreduje. Vsem tistim, ki nestrpno pričakujejo nove priključke, pojasnilo, da se je zataknilo pri dobavi strešne kritine. Sedaj so tudi ta problem rešili in upamo, da bo objekt pravočasno gotov.

Kaže, da prebivalci nove soseske v Žalcu slabo skrbijo za svojo osebno čistočo; to namreč dokazujejo kupi odpadkov poleg kontejnerja. Ti sicer motijo mimoidoče; odgovorne in stanovalce pa prav nič, saj bi v nasprotnem poskrbeli tudi za čisto okolje.

(Foto: L. Korber)

VELEBLAGOVNICA
N
ŽALEC

nama

Novo šolsko leto je pred vrati . . .
. . . v NAMI Žalec in Levec pa bogata izbira zvezkov,
šolskih torbic, pisal, copat,
oblačil in ostalih potrebščin
za vašega šolarja.

PRODAJNI CENTER
N
LEVEC